ΚΩΔΙΚΟΣ 280005

λουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ ποὺ τελέσθηκε στὸν Ἱ. Προσκυνηματικὸ Ναὸ Ἁγίου Εὐγενίου Νέας Ρωμανίας (Πετρωτῶν).

Ἀπολυτήριες καὶ προαγωγικὲς ἐξετάσεις τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς

Τὴν Πέμπτη 25 Ἰουνίου πραγματοποιήθηκαν, στὴν αἴθουσα τοῦ Ἱ. Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας, οἱ ἀπολυτήριες (πτυχιακὲς καὶ διπλωματικές) ἐξετάσεις τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 2025-2026 τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς «Χρύσανθος Φιλιππίδης».

Ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 28 Ἰουνίου, κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν ἑορτάζοντα Ἱ. Ν. Ἁγίου Παύλου Γλυκονερίου καὶ προέστη τῆς λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος. Ἀνήμερα, ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω Ἱερὸ Ναό.

Ἑορτὴ τῆς Συνάξεως τῶν Ἁγίων Δώδεκα Ἀποστόλων

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 29 Ἰουνίου, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ ἑορτάζον Παρεκκλήσιο Ἁγίων Ἀποστόλων Μολυβωτῆς. Ἀνήμερα, ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς, καθὼς ἑορτάζει τὸ Παρεκκλήσιό του.

Ἐπισκέψεις στὸν Σεβασμιώτατο

Στὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἐπισκέφθηκαν τὸν Σεβασμιώτατο οἱ ὑποψήφιοι Ἀκόλουθοι τῆς Διπλωματικῆς Ἀκαδημίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, τὰ μέλη τοῦ ΚΔΑΠ-ΜΕΑ Καβάλας, τὸ Παιδικὸ Τμῆμα Καλαθοσφαίρισης τοῦ ΓΑΣ Κομοτηνῆς καὶ ὁ Κυριάκος Μπακιρτζῆς, ἀθλητὴς τοῦ Muay Thai.

ου Ἐλευθερίου τοῦ Καταστήματος Κράτησης Κομοτηνῆς, στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Παντελεήμονος τοῦ Νοσοκομείου Κομοτηνῆς καὶ στὸν Ἱ. Κοιμητηριακὸ Ναὸ Ζωοδόχου Πηγῆς Κομοτηνῆς. Ἐν συνεχείᾳ, χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τῆς Παννυχίδος στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ προέστη τῆς Ἀναστασίμου Θείας Λειτουργίας.

Ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης

Τὴν Κυριακὴ τοῦ Πάσχα τελέσθηκε ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀγάπης στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου μας. Νωρίτερα ἔγινε ἡ ἔνδυση τοῦ Σεβασμιωτάτου κατὰ τὸ Πατριαρχικὸ Τυπικὸ καὶ ἀμέσως μετὰ σχηματίσθηκε πομπή, προηγηθείσης τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου Κομοτηνῆς, ἡ ὁποία, μέσῳ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς πόλεως, κατέληξε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναό, ὅπου τελέσθηκε ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ. Κατὰ τὴ διάρκεια αὐτοῦ ἀναγνώσθηκε ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ καὶ σὲ ἄλλες γλῶσσες: τὴν ἰταλική, γαλλική, λατινική, γερμανική, τουρκικὴ καὶ τὴν ἀγγλική.

Ἑορτὴ τῶν Νεοφανῶν Μαρτύρων Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης

Τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸ Ἱ. Παρεκκλήσιο Ἁγίων Ραφαήλ, Νικολάου καὶ Εἰρήνης Πολυάνθου. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ὁ Σεβασμιώτατος χειροθέτησε Ἀναγνῶστες τοὺς δύο Ἱεροψάλτες τοῦ Ναοῦ.

Ἑορτὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς στὴ Γρατινὴ

Τὴν Τετάρτη τῆς Διακαινησίμου ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς Λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς στὸν πανηγύριζοντα Ἱ. Ν. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Γρατινῆς. Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς, ἱερούργησε στὸ Ἱ. Παρεκκλήσιο Ζωοδόχου Πηγῆς καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως τέλεσε τὸν Ἁγιασμό.

Τεῦχος 50ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2026

Ἡ πορεία ἀπὸ τὸ Τριῴδιο ἕως τὴν Πεντηκοστὴ δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῶς μία ἀκολουθία λειτουργικῶν ἑορτῶν. Εἶναι μία ὁλοκληρωμένη θεολογικὴ καὶ παιδαγωγικὴ πορεία, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴ μετάνοια στὴ θέωση, ἀπὸ τὸν Σταυρὸ στὴν Ἀνάσταση καὶ ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση στὴ ζωὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

τοδοτεῖται ἀπὸ τὴ μεγάλη ἑορτὴ τῆς Μεσοπεντηκοστῆς, ἡ ὁποία λειτουργεῖ ὡς γέφυρα ἀνάμεσα στὴν Ἀνάσταση καὶ τὴν Πεντηκοστή. Στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ ἀποκαλύπτεται πλέον ἡ ἀληθινὴ σοφία καὶ ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, προετοιμάζοντας τὴ θεολογία τῶν ἑπόμενων Κυριακῶν.

Οἱ Κυριακὲς τοῦ Παραλύτου, τῆς Σαμαρείτιδος καὶ τοῦ Τυφλοῦ συνδέονται μὲ ἕναν κοινὸ θεολογικὸ ἄξονα: τὴ ζωοποιὸ δύναμη τοῦ Χριστοῦ. Στὴν περίπτωση τοῦ Παραλύτου ὁ Χριστὸς ἀποκαθιστᾶ τὸν ἄνθρωπο στὴν πληρότητα τῆς ὑπάρξεώς του. Στὴ συνάντηση μὲ τὴ Σαμαρείτιδα ἀποκαλύπτει ὅτι ὁ ἴδιος εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ «ὕδατος τοῦ ζῶντος», τὸ ὁποῖο χαρίζει αἰώνια ζωή. Τὸ νερὸ ἀποκτᾶ πλέον βαθὺ συμβολισμὸ ὡς σημεῖο τῆς χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ τῆς νέας δημιουργίας. Στὴ θεραπεία τοῦ ἐκ γενετῆς Τυφλοῦ ὁ Χριστὸς παρουσιάζεται ὡς τὸ «Φῶς τοῦ κόσμου», ἐκεῖνος ποὺ ὄχι μόνο ἀποκαθιστᾶ τὴ σωματικὴ ὅραση, ἀλλὰ χαρίζει καὶ τὸν φωτισμὸ τῆς πίστεως.

Ἔτσι, ἡ λειτουργικὴ πορεία τῆς Ἐκκλησίας παρουσιάζει ἀξιοθαύμαστη ἐσωτερικὴ ἑνότητα. Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ προετοιμάζει τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν Ἀνάσταση μέσα ἀπὸ τὴν κάθαρση, τὴν ἄσκηση καὶ τὴ μετάνοια, ἐνῶ τὸ Πεντηκοστάριο τὸν εἰσάγει βαθμιαῖα στὴ βαθύτερη κατανόηση τοῦ ἀναστάσιμου μυστηρίου καὶ στὶς σωτηριολογικές του συνέπειες. Ἡ πρώτη περίοδος ὁδηγεῖ στὸν Σταυρὸ καὶ στὴν Ἀνάσταση· ἡ δεύτερη ὁδηγεῖ στὴ φανέρωση τῆς Ἐκκλησίας ὡς σώματος τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ.

Ἡ τελικὴ κατάληξη αὐτῆς τῆς πνευματικῆς διαδρομῆς εἶναι ἡ ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Μὲ τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, οἱ φοβισμένοι μαθητὲς μεταμορφώνονται σὲ ἀτρόμητους Ἀποστόλους καὶ γίνονται μάρτυρες τοῦ Ἀναστάντος «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς». Ἡ Πεντηκοστὴ ἀποτελεῖ τὴ γενέθλια ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας, ὄχι ἐπειδὴ τότε ἀρχίζει ἡ ὕπαρξή της, ἀλλὰ ἐπειδὴ τότε φανερώνεται δημόσια στὸν κόσμο ὡς ἡ κοινότητα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, συνεχίζοντας τὸ ἔργο τοῦ Χριστοῦ μέσα στὴν Ἱστορία.

Ἡ πορεία ἀπὸ τὸ Τριῴδιο ἕως τὴν Πεντηκοστὴ δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῶς μία ἀκολουθία λειτουργικῶν ἑορτῶν. Εἶναι μία ὁλοκληρωμένη θεολογικὴ καὶ παιδαγωγικὴ πορεία, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία ἡ Ἐκκλησία ὁδηγεῖ τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴ μετάνοια στὴ θέωση, ἀπὸ τὸν Σταυρὸ στὴν Ἀνάσταση καὶ ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση στὴ ζωὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. Τὸ Πάσχα παραμένει τὸ ἀμετακίνητο κέντρο αὐτῆς τῆς πορείας, τὸ γεγονὸς ποὺ νοηματοδοτεῖ ὁλόκληρη τὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καὶ καλεῖ κάθε πιστὸ νὰ γίνει κοινωνὸς τῆς νίκης τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τοῦ θανάτου, ὥστε ἡ ἀναστάσιμη ἐμπειρία νὰ μεταμορφώνει καθημερινὰ τὴν προσωπικὴ καὶ ἐκκλησιαστική του ζωή.

Τὸ ἔργο αὐτό, ποὺ εἶναι ἔργο τῆς Θείας Πρόνοιας, συντελεῖται μυστικὰ μέσα στὴν καρδιά, ἰδίως τῶν νέων ἀνθρώπων καὶ μᾶς προσκαλεῖ ὅλους νὰ συμμετέχουμε στὴν παντοτινὴ γιορτὴ τῆς οὐράνιας βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία ξεκινᾶ πρῶτα μέσα μας, στὸν νοερὸ τόπο τῆς καρδιᾶς μας. Τὴ μετοχὴ σὲ τοῦτο τὸ ὑψηλό, κοινὸ γιὰ ὅλους μας, νόημα ζωῆς, καλούμαστε νὰ τὴ ζήσουμε ἐμεῖς, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴ μοιραστοῦμε μὲ κάθε καλοπροαίρετο ἄνθρωπο, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴ δική του φυλὴ ἢ καταγωγή. Εἶναι ἡ ζωὴ τῆς Ὀρθοδοξίας, ποὺ ὁ Θεὸς εὐδόκησε νὰ ἐκφραστεῖ μὲ τὸν ἑλληνικὸ λόγο καὶ νὰ μοιραστεῖ σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς: “Their voice goes out through all the earth”. «Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν».[1]

Σὲ αὐτὸ τὸ ἔργο, σᾶς προτρέπω νὰ ἐργαστεῖτε καὶ ἐσεῖς, πρῶτα μὲ τὸ παράδειγμα τῆς ἴδιας σας τῆς ζωῆς.

Παιδιά μας, παιδιὰ τῆς Θράκης!

Κατάγεσθε ἀπὸ τὴ γῆ ποὺ περιβάλλει ἀπὸ τὰ δυτικὰ τὴν Πόλη τοῦ Χριστοῦ, τὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπου γιὰ πάνω ἀπὸ χίλια χρόνια –παρὰ τὶς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες– ἄκμασε ἡ μακροβιότερη χριστιανικὴ αὐτοκρατορία στὴν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Εἶστε ἀπόγονοι ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων. Ἡ Πρόνοια τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ ὁδήγησε τὰ βήματα τῶν γονέων σας δυτικότερα, στὸν Νέο Κόσμο. Προσεύχομαι νὰ ζήσετε τὴ ζωή σας μὲ νόημα. Νὰ ἀνακαλύψετε τὸ νόημα ποὺ θὰ νοηματοδοτεῖ τὴ ζωή σας: ὅτι ἔχετε, ὅπως κάθε ἄνθρωπος ποὺ ἔρχεται στὸν κόσμο, σημαντικὴ ἀποστολὴ νὰ ἐπιτελέσετε. Νὰ γίνετε ἀπόστολοι τοῦ ἑλληνικοῦ νοήματος ζωῆς, τῆς Ὀρθοδοξίας, τῆς Ρωμηοσύνης καὶ στοὺς ἄλλους λαούς, μὲ σεβασμὸ πάντοτε στὴν ταυτότητά τους.

Οἱ θρακιώτικες φορεσιὲς ποὺ θὰ φορέσετε, νέοι καὶ νέες τῆς Θράκης μας στὶς ΗΠΑ, δὲν εἶναι ἁπλῶς καὶ μόνον ἕνα ροῦχο. Εἶναι ἡ φανερὴ στὰ ἀνθρώπινα μάτια μαρτυρία ἑνὸς τρόπου ζωῆς ποὺ διδάσκει τὸ ἀπροσμέτρητο ὕψος καὶ βάθος τοῦ ρωμαίικου, δηλαδὴ τοῦ ὀρθόδοξου καὶ ἑλληνικοῦ ἤθους. Τοῦ ἤθους πού, διασχίζοντας τοὺς αἰῶνες, προεκτείνεται στὴν αἰωνιότητα.

Αὐτὴ ἡ αἰωνιότητα εἰσέρχεται στὴ ζωή μας τὴν ὥρα τῆς Θείας Λειτουργίας, κάθε Κυριακὴ καὶ σὲ κάθε γιορτή, εἴτε ἡ Θεία Λειτουργία τελεῖται στὸν Ἅγιο Δημήτριο στὴ Νέα Ὑόρκη, εἴτε στὴν Κοίμηση τῆς Θεοτόκου στὴν Κομοτηνή, εἴτε στὸν Εὐαγγελισμὸ τῆς Θεοτόκου στὴ Μελβούρνη, στὴν Παναγία τοῦ Κύκκου στὴν Κύπρο ἢ στὴν ταπεινὴ Ἐνορία ἑνὸς θρακιώτικου χωριοῦ.

Σεβόμενοι τὸν τόπο ποὺ σᾶς φιλοξενεῖ καὶ ὅπου σᾶς ὅρισε ὁ Κύριος νὰ ζεῖτε, καλλιεργεῖστε μέσα σας αὐτὸ ποὺ μαθαίνουμε ὅτι ἐξακτινώνεται ἤδη σήμερα γύρω σας: τὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ποὺ ὁ Θεὸς ἐπέλεξε νὰ γραφεῖ καὶ νὰ διαδοθεῖ πρῶτα στὴ γλῶσσα τὴν ἑλληνική, τὴν ἔμπρακτη βίωση τῆς ὀρθόδοξης χριστιανικῆς πίστης ποὺ ποθοῦν οἱ λαοὶ καὶ οἱ ἄνθρωποι ποὺ σᾶς περιβάλλουν καὶ μὲ τοὺς ὁποίους ζεῖτε μαζί.

Καὶ ὅταν –στὴ ζωὴ τοῦ καθενὸς προσωπικὰ ἢ στὸν συλλογικό μας βίο, στὴν Ἀμερική, στὴν Ἑλλάδα καὶ ἀλλοῦ– μοιάζει ὁ ὁρίζοντας νὰ συννεφιάζει ἀπὸ ἀπειλὲς καὶ δυσκολίες ποὺ φαντάζουν ἀνυπέρβλητες, θυμηθεῖτε τὸν λόγο τοῦ ποιητῆ μας, τοῦ Ὀδυσσέα Ἐλύτη ποὺ λέει:

«Στὴ γλῶσσα τὴ δική μας
τὸ ἀδύνατον ὀνομάζεται
Ἀνάσταση».

Καὶ ἐκεῖνον τὸν λόγο τοῦ ἄλλου μας ποιητῆ, τοῦ Γιώργου Βερίτη:

«Μὴ φοβηθεῖς αὐτόν, ποὺ στήριξε
στὴν Πίστη ἐπάνω τὴν ἐλπίδα.
Τὸν εἶδα στὴ ζωὴ νὰ μάχεται,
μὰ πάντα ἀνίκητο τὸν εἶδα».

Μετὰ πολλῶν εὐχῶν
καὶ ἀγάπης πατρικῆς

† Ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων

1 Ps 18/1:4 *NRSVCE*, Romans 10:18.

Χαιρετισμὸς πρὸς τοὺς ἀποδήμους Θρακιῶτες τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐτησίας χοροεσπερίδος

(Κομοτηνή, 18 Μαΐου 2026)

Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
κ. Παντελεήμων

Θρακιῶτες καὶ Θρακιώτισσες τῆς Ἀμερικῆς, Χριστὸς Ἀνέστη!

Ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα τῆς ἑλληνικῆς Θράκης, τὴν ὄμορφη Κομοτηνή, σᾶς ἀποστέλλω τοὺς θερμοὺς χαιρετισμοὺς ὅλων τῶν Θρακιωτῶν. Ἂς δοξάζουμε τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Θεοῦ γιὰ ὅλα ὅσα μᾶς παρέχει, καὶ εἰδικὰ γιὰ τὴν εὐλογία αὐτῆς τῆς ἐπικοινωνίας μας, τὴν ὁποία –κατὰ ἄνθρωπον– τὴν ὀφείλουμε στὴν εὐλογημένη πρωτοβουλία τοῦ Προέδρου καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ «Ὀρφέα».

Μαθαίνουμε γιὰ τὴ δίψα σας, μάλιστα τὴ δίψα καὶ τῶν νεοτέρων, νὰ διατηρήσετε καὶ νὰ δυναμώσετε τοὺς δεσμούς σας μὲ τὴ Θράκη καὶ τὴν Ἑλλάδα, τὴν πατρίδα τῶν προγόνων σας. Αὐτὸ μᾶς δίδει ξεχωριστὴ χαρά.

Στὴν εὐκαιρία αὐτή, σᾶς μεταφέρω τὴν εἴδηση ὅτι πλέον ἐδῶ καὶ τρία χρόνια ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς προσφέρει φιλοξενία σὲ νέους καὶ νέες, Ἑλληνόπουλα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς κάθε καλοκαίρι στὸν καινούργιο χῶρο τῶν κατασκηνώσεών μας στὴν περιοχὴ Κρυονερίου τῆς Μαρώνειας, μπροστὰ στὸ Αἰγαῖο-Θρακικὸ πέλαγος, σὲ μιὰ τοποθεσία ποὺ βρίσκεται ἀπέναντι ἀπὸ τὰ νησιὰ τῆς Θάσου, τῆς Σαμοθράκης καὶ ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὸν Ἄθωνα. Εἶναι μιὰ πνευματικὴ εὐκαιρία ποὺ φέρει τὸν συμβολικὸ τίτλο: «ἐπιστροφὴ στὶς ρίζες» – «back to roots». Εἴμαστε δίπλα στὴ Σύναξη, ἀπὸ ὅπου πρὶν ἀπὸ δυόμισι χιλιάδες χρόνια ὁ Φίλιππος ὁ Β΄ τῆς Μακεδονίας καὶ ἡ Ὀλυμπιάδα, μιὰ πριγκιποπούλα τῶν Μολοσσῶν ἀπὸ τὴν Ἤπειρο, ἀπέπλευσαν γιὰ τὴ Σαμοθράκη, ὅπου καὶ γνωρίστηκαν. Καρπὸς τοῦ γάμου τους ἦταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, ὁ Ἕλληνας ποὺ ἄνοιξε τὸν δρόμο στὴν ἑλληνικὴ Οἰκουμένη. Τὸ ἴδιο μικρὸ νησὶ τοῦ Θρακικοῦ πελάγους στὸ βόρειο Αἰγαῖο, τὴ Σαμοθράκη, θὰ ἀγγίξει μὲ τὰ ἁγιασμένα του πόδια μερικοὺς αἰῶνες ἀργότερα ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, στὴν πορεία του πρὸς τοὺς Φιλίππους, ὅπου βάπτισε τὴν πρώτη Χριστιανὴ τῆς εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου, τὴν Ἁγία Λυδία τὴ Φιλιππησία.

Ἡ χαρά μας εἶναι ἀκόμα μεγαλύτερη τώρα, ποὺ πληροφορούμαστε τὴν ἀθρόα, μαζικὴ ἀλλὰ καὶ συνειδητὴ στὶς μέρες μας ἐπιστροφὴ πολλῶν Ἀμερικανῶν –ἀπὸ διάφορες καταγωγές– στὴν ὀρθόδοξη πίστη τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν μας ποὺ εἶχε προείπει ὁ τόσο ἀγαπητὸς στὴν Ἑλλάδα, στὶς ΗΠΑ καὶ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς, ὁ Ἅγιος Παΐσιος, ὅτι θὰ συμβεῖ. Εἶχα τὴν εὐλογία νὰ τὸν γνωρίσω καὶ νὰ συναναστραφῶ μαζί του στὰ νεανικά μου χρόνια. Σήμερα ὁ λόγος καὶ οἱ διδαχὲς τοῦ Ἁγίου Παϊσίου τοῦ Ἁγιορείτου ἀφυπνίζουν συνειδήσεις καὶ παρακινοῦν πρὸς τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς καὶ πρὸς τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ἑκατομμύρια ψυχὲς σὲ ὅλον τὸν κόσμο.

Αἱ Μυροφόροι ἐπὶ τοῦ Μνήματος. Ψηφιδωτὸ τῆς Ἱερᾶς Νέας Μονῆς Χίου, 11ος αἰώνας. Ἡ παράσταση ἀπεικονίζει τὶς τρεῖς Μυροφόρες γυναῖκες, γνωστὲς καὶ ὡς οἱ «Τρεῖς Μαρίες», νὰ προσέρχονται στὸ Μνῆμα τοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ ἀλείψουν τὸ Σῶμά Του μὲ μύρα, καὶ νὰ δέχονται τὴν ἀναγγελία τῆς Ἀναστάσεως. Πηγὴ εἰκόνας: Wikimedia Commons· φωτογραφία: Michel Bakni.

Ὁ Λευκὸς Ἄγγελος ἀποτελεῖ τμήμα τῆς τοιχογραφίας «Αἱ Μυροφόροι ἐπὶ τοῦ Μνήματος» στὴν Ἱερὰ Μονὴ Μιλέσεβα, κοντὰ στὴν πόλη Πριέπολιε τῆς Σερβίας. Ἡ παράσταση εἰκονίζει τὸν ἄγγελο μὲ τὸν λευκὸ χιτῶνα νὰ ὑποδεικνύει τὸ κενὸ Μνῆμα τοῦ Χριστοῦ, ἀναγγέλλοντας τὴν Ἀνάσταση. Πηγὴ εἰκόνας: el.wikipedia.org.

τὸν ἄνθρωπο σὲ φορέα Ἁγίου φωτός. Αὐτὸς ὁ νέος ἄνθρωπος εἶναι κατὰ χάριν ἀλλότριος τῆς διαφθορᾶς, ἐπειδὴ μετέχει ὀντολογικὰ καὶ ὄχι ἀναμνηστικὰ στὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως.

Κατὰ συνέπεια, ἂς ἐξέλθουμε, ἀδελφοί μου, ἀπὸ τοὺς προσωπικούς μας τάφους τῆς ἁμαρτίας, τῆς ἀδιαφορίας, τῆς ψυχρότητας, τῆς πνευματικῆς ραθυμίας. Νὰ ἀφήσουμε ὡς πρόσωπα καὶ κοινωνία προσώπων τὸν Χριστὸ νὰ μᾶς συναναστήσει. Νὰ μᾶς συνανελκύσει στὴν ἐπουράνια Βασιλεία Του, γιὰ τὴν Ὁποία ἐξ ἀρχῆς εἴμαστε πλασμένοι.

Ἰδοὺ καιρὸς εὐπρόσδεκτος, τὸ Πάσχα τοῦ Κυρίου!

«Χριστὸς ἀληθῶς Ἀνέστη!»

Διάπυρος εὐχέτης πρὸς τὸν Ἀναστάντα Κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν

Ὁ Μητροπολίτης
† ὁ Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Παντελεήμων

ΠΑΣΧΑ 2026

«Ταῖς Μυροφόροις Γυναιξί,
παρὰ τὸ μνῆμα ἐπιστάς,
ὁ Ἄγγελος ἐβόα·
Τὰ μύρα τοῖς θνητοῖς
ὑπάρχει ἁρμόδια,
Χριστὸς δὲ διαφθορᾶς
ἐδείχθη ἀλλότριος...»

Ἀπολυτίκιον τῆς Κυριακῆς
τῶν Μυροφόρων

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοὶ καὶ τέκνα·

Μὲ τὰ παραπάνω λόγια ὁ ἱερὸς ὑμνογράφος ἀποδίδει τὴ συνάντηση τῶν Μυροφόρων Γυναικῶν μὲ τὸν «καθήμενον Ἄγγελον ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ μνημείου»,[1] ὁ ὁποῖος ἀνακοινώνει τὴν Ἀνάσταση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ σὲ ἐκεῖνες, πρῶτα ἀπ' ὅλους. Καὶ ἐξηγεῖ ὅτι τὰ μύρα τῆς προσφορᾶς τους ἀνήκουν στοὺς θνητούς· εἶναι ἔνδειξη τιμῆς πρὸς ἐκείνους ποὺ ὑπόκεινται στὸν νόμο τῆς φθορᾶς. Ὁ Χριστὸς ὅμως δὲν ἀνήκει στὴ φθορὰ –εἶναι ὁ Νικητὴς τῆς φθορᾶς! **«Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν, θανάτῳ θάνατον πατήσας!».**

Οἱ Μυροφόρες ἦρθαν στὸν Τάφο μὲ ἀγάπη, μὲ δάκρυα καὶ εὐλάβεια. Περίμεναν νὰ συναντήσουν νεκρὸ σῶμα. Ἀντὶ νεκρότητας συνάντησαν ΖΩΗ. Ἀντὶ σιωπῆς, ἄκουσαν ἀγγελικὴ φωνή: «ἠγέρθη οὐκ ἔστιν ὧδε»[2] Ἀναστήθηκε δὲν εἶναι ἐδῶ!

Ἐκεῖ ποὺ ἡ ἀνθρώπινη λογικὴ βλέπει τὸ τέλος, ὁ Θεὸς ἀποκαλύπτει τὴν ἀρχή. Τὸν Ἴδιο, ὁ Ὁποῖος εἶναι ἡ ἀρχὴ τοῦ παντός. Ἐκεῖ ποὺ ὁ κόσμος βλέπει τὸν τάφο, ὁ Χριστὸς φανερώνει τὸν θρόνο τῆς αἰώνιας δόξας Του. Μὲ μορφὴ Σταυροῦ καὶ μνήματος. Ἀλλὰ εἶναι ἡ ὄντως δόξα τοῦ Ἀναστάντος.

Στὸν κόσμο μας, ὅπου ἡ φθορὰ ἐμφανίζεται ὡς ἀσθένεια, ὁ πόλεμος, ἡ ἀδικία, ἡ ἀπογοήτευση καὶ ἡ μοναξιὰ φαντάζουν ἀνυπέρβλητες πραγματικότητες, ὁ ἄνθρωπος συχνὰ νομίζει πὼς ὁ θάνατος ἔχει τὸν τελευταῖο λόγο. Ὅμως ὁ τελευταῖος λόγος ἀνήκει στὸν Ἀναστημένο Χριστό! Καὶ ὅποιος ἑνώνεται μαζί Του, περνᾶ ἤδη ἀπὸ τὸν θάνατο στὴ ζωή.

Γι' αὐτὸ καλούμαστε νὰ προσφέρουμε σὲ Ἐκεῖνον καὶ στὴν εἰκόνα Του ἐπὶ γῆς, τὸν πλησίον, ὄχι πλέον μύρα νεκρικά, ἀλλὰ μύρα πνευματικά: Ζωντανὴ πίστη. Καθαρὴ καρδιά. Ἀληθινὴ μετάνοια. Ὁλόψυχη συγχώρηση καὶ ἔμπρακτη ἀγάπη. Αὐτὰ εἶναι τὰ ἀρώματα ποὺ εὐαρεστοῦν τὸν Ἀναστημένο καὶ μεταμορφώνουν

1 Μτθ. 28:2-7.
2 Μτθ. 28:6.

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ ΙΓ΄ • ΤΕΥΧΟΣ 50ο • ΑΠΡΙΛΙΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2026

Παρρησία

Τριμηνιαία Ἔκδοσις Οἰκοδομῆς καὶ Ἐνημερώσεως

Ἀπρίλιος – Ἰούνιος
ΕΤΟΣ ΙΓ΄ – ΤΕΥΧΟΣ 50ο

ΕΚΔΟΤΗΣ
Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
Ἱερὰ Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τηλ. 25310 22642
E-mail:immkom@otenet.gr

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ἀρχιμ. Ἄνθιμος Κωσταράκης
Πρωτ. Γεώργιος Παπαβέργος
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ
Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
Σπυρίδων Κιοσσὲς

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ
Γιάννης Μενεσίδης

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ-ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
Περιοδικὸν Παρρησία
Ἱερὰ Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς
Τ.Θ. 306, Τ.Κ. 69100 Κομοτηνὴ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
Τυπογραφεῖον «Ἐπικοινωνία Α.Ε.»
Ἔναντι Πανεπιστημιουπόλεως
69150 Κομοτηνὴ
Τηλ. 25310 31332
E-mail: epikoinonia.ae@gmail.com

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΥΧΗΙ ΑΓΑΘΗΙ

ΕΔΟΣΕ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑΙ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΗΝ ΙΕΡΑΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΝ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ

ΕΠΑΙΝΟΙ

ΤΙΜΗΣΑΙ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ «ΠΑΡΡΗΣΙΑ» ΕΚΔΟΣΙΝ
ΑΦΑΔΕΣ ΟΤΙ ΤΟΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΑΥΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΟΙ ΕΡΓΟΙ
ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΒΙΟΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΤΑ ΜΕΓΙΣΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΤΑΙ

ΑΝΕΓΡΑΦΗ ΔΕ ΤΑΣ ΤΙΜΑΣ ΕΝ ΤΗΙ ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑΙ
ΜΗΝΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ ΟΓΔΟΗΙ ΚΑΙ ΔΕΚΑΤΗΙ
ΕΤΟΥΣ ΠΕΜΠΤΟΥ ΚΑΙ ΕΙΚΟΣΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΣΧΙΛΙΟΣΤΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ — Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ

Περιεχόμενα

03.
Πάσχα 2026
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος

05.
Χαιρετισμὸς πρὸς τοὺς ἀποδήμους Θρακιῶτες τῆς Νέας Ὑόρκης ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐτησίας χοροεσπερίδος
τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος

07.
Ἡ πορεία πρὸς τὸ Πάσχα καὶ ἀπὸ τὸ Πάσχα στὴν Πεντηκοστή: ἡ λειτουργικὴ καὶ θεολογικὴ ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας
Τοῦ Πρωτοσυγκέλλου Ἀνθίμου Κωσταράκη

11.
Ἐλευθέρια Κομοτηνῆς
τοῦ Ραφαὴλ Μπαχτσεβανίδη, Φιλολόγου

14.
Γιὰ τὸν Δημήτρη Μαυρίδη Μνήμη ἑνὸς θρακιώτη λόγιου Ρωμηοῦ
τοῦ Γεωργίου Χρ. Τσιγάρα, Καθηγητοῦ Δ.Π.Θ.

19.
Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις
Ἐπιμέλεια: Ἀρχιμανδρίτη Ἀρσενίου Βασιλείου

Παρρησία

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ & ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ • ΕΤΟΣ ΙΓ΄ • ΤΕΥΧΟΣ 50ο • ΑΠΡΙΛΙΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2026

Θεοτόκου Ἀθηνῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ προέστη τῆς Ἐπισήμου Δοξολογίας, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 106 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Θράκης.

Ἔναρξη 4ου Summer Camp “Return to your Roots”

Στὶς 14 Ἰουνίου, στὸ πλαίσιο τῆς τελετῆς ἐνάρξεως τοῦ 4ου Summer Camp “Return to your Roots”, στὸν περικαλλὴ αὔλειο χῶρο τῆς Κατασκηνώσεως «Παίδων Χώρα», πραγματοποιήθηκε ἡ τελετὴ ἐνάρξεως τοῦ Δ΄ Θερινοῦ Προγράμματος «Ἐπιστροφὴ στὶς ρίζες».

Τρία Διεθνῆ Προγράμματα στὶς Κατασκηνώσεις «Παίδων Χώρα»

Τὸ πρῶτο πενθήμερο τοῦ Ἰουνίου, ἡ Κατασκήνωση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «Παίδων Χώρα» φιλοξένησε τὸ “Blended Intensive Programme: Building Bilingualism Bridges”, ἕνα διεθνὲς ἐκπαιδευτικὸ πρόγραμμα γιὰ προπτυχιακοὺς καὶ μεταπτυχιακοὺς φοιτητές, μὲ θεματικὸ ἄξονα τὴ Διγλωσσία καὶ τὴν Πολυγλωσσία. Γιὰ διάστημα δεκατριῶν ἡμερῶν, ἡ Κατασκήνωση «Παίδων Χώρα» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς φιλοξένησε τριάντα φοιτητές, οἱ ὁποῖοι συμμετεῖχαν στὸ πρόγραμμα “Study Abroad” τοῦ Kinesiology Department τοῦ Michigan State University. Τέλος, τὸ τρίτο πρόγραμμα, τὸ ὁποῖο φιλοξενήθηκε γιὰ τέταρτη συνεχόμενη χρονιὰ στὶς Κατασκηνώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς εἶχε τίτλο “Return to your Roots”.

Ἑορτὴ τοῦ Γενεθλίου τοῦ Τιμίου Προδρόμου

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τρίτης 23 Ἰουνίου, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸ ἑορτάζον ὁμώνυμο Παρεκκλήσιο στὸν οἰκισμὸ Σαρακατσάνων Γλυκονερίου. Ἀνήμερα, ἱερούργησε στὸ ἑορτάζον Παρεκκλήσιο Νυμφαίας. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς ἐπιμνημόσυνης δέησης ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς Κομοτηνῆς Νικολάου Παπανικολάου.

Ἑσπερινὸς τοῦ Ἁγίου Εὐγενίου τοῦ Τραπεζουντίου

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης 24 Ἰουνίου, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκο-

τος χοροστάτησε στὴν ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν ἑορτάζοντα Ἱ. Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς. Ἀνήμερα, ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω πανηγυρίζοντα Ναὸ καὶ ἐν συνεχείᾳ χοροστάτησε στὸν Ἑσπερινὸ τῆς Γονυκλισίας.

Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Τὴν Κυριακὴ τὸ ἀπόγευμα, 31 Μαΐου, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ προέστη τῆς Λιτανείας τῆς Εἰκόνος στὸν ἑορτάζοντα Ἱ. Ν. Ἁγίας Τριάδος Ἁγίων Θεοδώρων. Ἀνήμερα, ἱερούργησε στὸν ἑορτάζοντα Ἱ. Ν. Ἁγίας Τριάδος Μεσσούνης.

Ἑορτὴ τῆς Συνάξεως τῆς Παναγίας «Ἄξιον Ἐστὶ» καὶ τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ Συμφερουπόλεως

Τὴν 10η Ἰουνίου, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Συνάξεως τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Παναγίας «Ἄξιον Ἐστὶ» καὶ τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Λουκᾶ τοῦ ἰατροῦ, Ἐπισκόπου Συμφερουπόλεως, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε κατὰ τὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου. Ἀνήμερα, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν ὡς ἄνω Ναό.

Ἑορτὴ τοῦ Ὁσίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου

Τὴν Παρασκευὴ 12 Ἰουνίου, κατὰ τὴν ἑορτὴ τοῦ Ὁσίου Πέτρου τοῦ Ἀθωνίτου, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸ ἑορτάζον ὁμώνυμο Ἐξωκκλήσιο στὴν Κερασιὰ τοῦ Παπικίου Ὄρους.

Καλοκαιρινὴ ἑορτὴ στοὺς Βρεφονηπιακοὺς Σταθμοὺς

Στὴν αὐλὴ τοῦ Α΄ Βρεφονηπιακοῦ Σταθμοῦ, τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου 13 Ἰουνίου, μὲ τὴν παρουσία τοῦ Μητροπολίτου μας, πραγματοποιήθηκε ὄμορφη καλοκαιρινὴ γιορτή, ἀφιερωμένη σὲ ὅλους τοὺς μικροὺς μαθητὲς τῶν Βρεφονηπιακῶν Σταθμῶν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

Ἐπέτειος τῶν 106 ἐτῶν Ἐλευθερίων τῆς Θράκης

Ὁ Σεβασμιώτατος, εὐγενῶς προσκληθεὶς ἀπὸ τὴν Πανθρακικὴ Ὁμοσπονδία Νοτίου Ἑλλάδος, ἱερούργησε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ καὶ Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς

Ἡμέρα τῆς Γενοκτονίας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ

Τὴν Κυριακὴ 24 Μαΐου, τὴν Ἡμέρα μνήμης τῆς Γενοκτονίας τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου. Ἐν συνεχείᾳ, ἀνέπεμψε ἐπιμνημόσυνη δέηση στὸν Ἀνδριάντα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χρυσάνθου τοῦ Τραπεζουντίου.

Ἑσπερινὴ Θεία Λειτουργία ὑποψήφιων φοιτητῶν

Τὴν Τετάρτη 27 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε Ἑσπερινὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ ἀνέπεμψε δέηση ὑπὲρ τοῦ φωτισμοῦ καὶ τῆς ἐνδυναμώσεως τῶν διαγωνιζομένων μαθητῶν στὶς Πανελλαδικὲς καὶ προαγωγικὲς ἐξετάσεις τους.

Μνήμη τῆς Ἁλώσεως

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη καὶ ἡ Στέγη Πολιτισμοῦ Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπέτειο τῆς Ἁλώσεως τῆς Βασιλευούσης τῶν πόλεων, πραγματοποίησε τὴν Πέμπτη 28 Μαΐου, στὸ Μέγαρο Μουσικῆς Κομοτηνῆς, μουσικοαφηγηματικὴ ἐκδήλωση Μνήμης, μὲ τίτλο: «Οὐκ ἑάλω, Πόλις οὐκ ἑάλω, Βασιλεύουσα ψυχὴ τῶν Ἑλλήνων».

Θεία Λειτουργία γιὰ τὴν Ἅλωση τῆς Κωνσταντινουπόλεως

Τὴν Παρασκευὴ 29 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς Κομοτηνῆς καὶ τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ τοῦ τελευταίου Βυζαντινοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ ἀναιρεθέντων πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, Κληρικῶν καὶ Λαϊκῶν, κατὰ τὴν Ἅλωση τῆς Βασιλευούσης.

Ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς

Τὸ Σάββατο 30 Μαΐου, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Πεντηκοστῆς, ὁ Σεβασμιώτα-

Ἐπιμνημόσυνη δέηση ἀναιρεθέντων Ποντίων

Τὴν ἑσπέρα τῆς 19ης Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν ἀναιρεθέντων κατὰ τὴ Γενοκτονία τοῦ Ποντιακοῦ Ἑλληνισμοῦ, στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου.

Ἀπόδοση τοῦ Πάσχα

Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Ἁγίου Πάσχα, τὴν Τρίτη 19 Μαΐου, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὴν Ἀγρυπνία ποὺ τελέσθηκε στὴν Ἱ. Μονὴ Ἁγίου Χριστοφόρου Κομοτηνῆς.

Ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης

Τὴν Τετάρτη 20 Μαΐου, παραμονὴ τῶν ἑορτῶν τῆς Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος καὶ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ὁ Σεβασμιώτατος ἀρχικῶς χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν ἑορτάζοντα Ἱ. Ν. Ἀναλήψεως τοῦ Σωτῆρος Ἀετοκορυφῆς. Ἐν συνεχείᾳ, μετέβη στὸν ἑορτάζοντα Ἱ. Ν. Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σαπῶν, ὅπου χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ καὶ προέστη τῆς Λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος. Ἀνήμερα, ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν ἑορτάζοντα Ἱ. Ν. Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Παραδημῆς. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Σεβασμιώτατος ἀπένειμε τὸ ὀφφίκιον τοῦ Οἰκονόμου στὸν ἐφημέριο τοῦ Ναοῦ π. Ἀντώνιο Πατσατζῆ.

Ἐπίσκεψη τοῦ Σαμιακοῦ Συλλόγου «Καπετὰν Λαχανᾶς»

Στὶς 22 Μαΐου μέλη τοῦ Σαμιακοῦ Συλλόγου Βαθέων «Καπετὰν Λαχανᾶς», στὸ πλαίσιο ἐκδρομῆς τους, ἐπισκέφθηκαν τὸν Σεβασμιώτατο στὸ γραφεῖο του.

καὶ Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης, συνοδευόμενους ἀπὸ τὴν Καθηγήτριά τους κ. Μαρία Στασινοπούλου, στὸ πλαίσιο ἐκπαιδευτικῆς τους ἐκδρομῆς στὴν Περιφέρεια Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης.

Συμφωνία Βυζαντινῆς Μουσικῆς

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 12ης Μαΐου ὁ Σύλλογος Φίλων Βυζαντινῆς Μουσικῆς διοργάνωσε «Συμφωνία Βυζαντινῆς Μουσικῆς» στὴν αἴθουσα τοῦ Ἱδρύματος Παπανικολάου.

Ἐλευθέρια τῆς Κομοτηνῆς

Τὸ ἀπόγευμα τῆς παραμονῆς τῆς ἑορτῆς τῶν Ἐλευθερίων τῆς Κομοτηνῆς, στὶς 13 Μαΐου, πραγματοποιήθηκε ἡ ὑποδοχὴ τῆς Σεβασμίας καὶ Θαυματουργοῦ Εἰκόνος τῆς Παναγίας Φανερωμένης, καὶ σχηματίσθηκε λιτανευτικὴ πομπὴ στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὅπου τελέσθηκε Μέγας Πανηγυρικὸς Ἀρχιερατικὸς Ἑσπερινός, χοροσταντοῦντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριᾶς κ. Ἰουστίνου καὶ συγχοροστατούντων τῶν Σεβασμιωτάτων Ἀρχιερέων Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Γαβριὴλ καὶ τοῦ Ποιμενάρχου μας.

Τὸ πρωὶ τῆς 14ης Μαΐου 2026 τελέσθηκε Πανηγυρικὸ Ἀρχιερατικὸ Συλλείτουργο, στὸ ὁποῖο προεξῆρχε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Νέας Ἰωνίας καὶ Φιλαδελφείας κ. Γαβριήλ, ὁ ὁποῖος κήρυξε τὸν Θεῖο Λόγο. Ἐν συνεχείᾳ, τελέσθηκε Ἐπίσημη Δοξολογία ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς πόλεως, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας. Τὸν πανηγυρικὸ τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησε ὁ Δήμαρχος Κομοτηνῆς κ. Ἰωάννης Γκαράνης. Ἀκολούθως τελέσθηκε ἐπιμνημόσυνη δέηση στὸ Ἡρῶον τῆς πόλεως, ὅπου πραγματοποιήθηκε ἡ κατάθεση στεφάνων μὲ τὴν παρουσία τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν, λοιπῶν ἐκπροσώπων, συλλόγων καὶ πλήθους κόσμου.

Λήξη Κατηχητικῶν Μαθημάτων

Τὸ πρωὶ τῆς 16ης Μαΐου πραγματοποιήθηκε ἡ λήξη τῶν Κατηχητικῶν Μαθημάτων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, στὶς ἐγκαταστάσεις τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κατασκηνώσεων τῆς Μητροπόλεως, στὴν παραθαλάσσια περιοχὴ τοῦ Κρυονερίου Ροδόπης, ὅπου καὶ τελέσθηκε ἡ ἀκολουθία τῆς Ἀρτοκλασίας.

μάχιο τοῦ ἱεροῦ Λειψάνου τῆς Ἁγίας.

Θεία Λειτουργία καὶ ἐπιμνημόσυνη δέηση στοὺς Ἀσκητὲς

Τὴν Κυριακὴ 10 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸ Παρεκκλήσιο Ἁγίας Εἰρήνης Ἀσκητῶν καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως πάντων τῶν ἡρώων τοῦ πολέμου τοῦ 1940 καὶ τῶν θυμάτων κατοχῆς τῶν ἐτῶν 1940-1944.

Νυχτερινὸς Ἀγώνας Δρόμου «Δράμωμεν πρὸς τὴν Θεοτόκον»

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 10ης Μαΐου, στὸ πλαίσιο τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν Ἐλευθερίων τῆς Θράκης, διοργανώθηκε ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Ἐσωτερικῆς καὶ Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Περιφέρεια Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, τὸν Δῆμο Κομοτηνῆς καὶ τὴν Ἀντιδημαρχία Πολιτισμοῦ τοῦ Δήμου Κομοτηνῆς, νυχτερινὸς περιπατητικὸς ἀγώνας 5 χλμ. δρόμου μὲ τίτλο: «Δράμωμεν πρὸς τὴν Θεοτόκον».

Κατασκήνωση στὴν πόλη – «Τὸ ὄρος ἀτενίζουμε ὅλοι»

Γιὰ 7η χρονιὰ πραγματοποιήθηκε ἡ δράση «Κατασκήνωση στὴν πόλη» στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίας Βαρβάρας Κομοτηνῆς. Τὰ παιδιὰ συμμετεῖχαν σὲ δράσεις καὶ παιχνίδια δεξιοτήτων, ἀπέκτησαν γνώσεις καὶ ἐμπειρίες ποὺ τὰ ἔφεραν πιὸ κοντὰ στοὺς Ἁγίους μας, ἀπέκτησαν καινούργιους φίλους καὶ ὁμαδικὸ πνεῦμα.

Φοιτητὲς τοῦ Πανεπιστήμιου Βιέννης στὸν Σεβασμιώτατο

Τὸ πρωὶ τῆς 12ης Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας ὑποδέχθηκε στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου φοιτητὲς τοῦ Τμήματος Βυζαντινῶν

ροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου Κοσμίου. Ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς, τελέσθηκε πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία στὸ Ἱ. Παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Στρύμης.

Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Θεοφάνους, Ἐπισκόπου Περιθεωρίου

Τὴν Κυριακὴ 3 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἑσπερινοῦ ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Θεοφάνους, Ἐπισκόπου Περιθεωρίου, στὸν ἀρχαιολογικὸ χῶρο τῆς Ἀναστασιουπόλεως, πλησίον τοῦ χωρίου Ἀμαξάδες Ροδόπης.

Μέλη τοῦ Συλλόγου «Ἡρόδικος» στὸν Σεβασμιώτατο

Στὶς 4 Μαΐου ἐπισκέφθηκαν τὸν Σεβασμιώτατο μέλη τῆς ὁμάδας καλαθοσφαίρισης μὲ ἀμαξίδιο τοῦ «Ἡρόδικου» Κομοτηνῆς, προκειμένου νὰ τοῦ ἐκφράσουν τὶς εὐχαριστίες τους γιὰ τὴ συμπαράστασή του στὴ μεγάλη τους ἐπιτυχία.

Ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Εἰρήνης

Τὴ Δευτέρα 4 Μαΐου, παραμονὴ τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Μεγαλομάρτυρος Εἰρήνης, Προστάτιδος τοῦ Συνδέσμου Ἀποστράτων Σωμάτων Ἀσφαλείας Ροδόπης, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινό, στὸ ἑορτάζον Ἐξωκκλήσιον Ἁγίας Εἰρήνης Ἀρριανῶν, μὲ τὴν παρουσία ἐκπροσώπων τοπικῶν στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν.

Διακριθέντες μαθητὲς Μαθηματικοῦ Διαγωνισμοῦ στὸν Σεβασμιώτατο

Στὶς 5 Μαΐου οἱ μαθητὲς τῆς ΣΤ΄ 1 τάξεως τοῦ 10ου Δημοτικοῦ Σχολείου Κομοτηνῆς Εὐστάθιος Δρούγγας, Παῦλος Διγώνης καὶ Μηνᾶς Μίγγος, συνοδευόμενοι ἀπὸ τὴν ἐπιβλέπουσα δασκάλα τους κ. Ἐλισάβετ Γιαμακίδου, ἐπισκέφθηκαν στὸ γραφεῖο του τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας, προκειμένου νὰ λάβουν τὴν εὐχὴ καὶ τὴν εὐλογία του. Οἱ μαθητὲς κατέκτησαν τὴ δεύτερη θέση στὸν Πανελλήνιο Διαγωνισμὸ Μαθηματικῆς καὶ Ὑπολογιστικῆς Σκέψης “Alan Turing”, ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν Πάτρα.

Ἑορτὴ τῆς Ἁγίας Σοφίας Κλεισούρας

Τὴν Τετάρτη 6 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος, ἀνήμερα τῆς ἑορτῆς τῆς Ἁγίας Σοφίας τῆς Κλεισούρας, ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς Μέσης, ὅπου φυλάσσεται τε-

τὸν Ἱεροψάλτη τοῦ Ναοῦ κ. Ἰωάννη Κεσόπουλο. Ἀμέσως μετὰ τὴν τέλεση τῆς Θείας Λειτουργίας, ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς Ἐπισήμου Δοξολογίας στὸ Στρατόπεδο «Γεωργίου Παράσχου» Κομοτηνῆς.

Ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου

Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Πανηγυρικὸ Ἑσπερινὸ στὸ ἑορτάζον Ἱ. Παρεκκλήσιο Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου στὸν Σώστη καὶ ἐν συνεχείᾳ προέστη τῆς Λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνος τοῦ Ἁγίου. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ὁ Σεβασμιώτατος χειροθέτησε σὲ Ἀναγνῶστες τρεῖς νέους μαθητὲς Γυμνασίου.

1ο Συνέδριο Ἐργοθεραπείας

Τὸ Σάββατο 25 Ἀπριλίου ὁ Σεβασμιώτατος παρευρέθη στὸ 1ο Διεθνὲς Συνέδριο Ἐργοθεραπείας ποὺ διοργάνωσε τὸ νεοσύστατο Τμῆμα Ἐργοθεραπείας, στὸ Ἀμφιθέατρο τῆς Σχολῆς Ἐπιστήμης Φυσικῆς Ἀγωγῆς, Ἀθλητισμοῦ καὶ Ἐργοθεραπείας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, στὴν Πανεπιστημιούπολη Κομοτηνῆς.

Μνημόσυνο Ἑλλήνων Ποντίων Προσφύγων στὸ Κίζαρι

Τὴν Κυριακὴ 26 Ἀπριλίου ὁ Σεβασμιώτατος, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατὸ ἐτῶν ἀπὸ τὴ μετεγκατάσταση τῶν πρώτων Ποντίων Ἑλλήνων προσφύγων στὸ χωριὸ Κίζαρι, ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου Κιζαρίου καὶ πρὸ τῆς ἀπολύσεως τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν πρώτων Ποντίων Ἑλλήνων οἰκιστῶν.

Προβολὴ ταινίας «Φῶς Καππαδοκίας»

Στὶς 30 Ἀπριλίου, στὸ Ἀμφιθέατρο τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου Κομοτηνῆς, προβλήθηκε ἡ ταινία «Φῶς Καππαδοκίας», ἐκδήλωση ἡ ὁποία τελοῦσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Μητροπόλεώς μας καὶ μὲ συνδιοργανωτὴ τὸν Χριστιανικὸ Σύλλογο Κομοτηνῆς «Ἡ Ὀρθοδοξία».

Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου

Τὴν Παρασκευὴ 1 Μαΐου ὁ Σεβασμιώτατος, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν Ἱερῶν Λειψάνων τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου, χο-

Ἑορτὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς στὴν Κομοτηνὴ

Τὴν Παρασκευὴ τῆς Διακαινησίμου ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Κοιμητηριακὸ Ναὸ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Κομοτηνῆς. Πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ὁ Σεβασμιώτατος χειροθέτησε σὲ σταυροφόρο Οἰκονόμο τὸν Ἐφημέριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ π. Σπυρίδωνα Οἰκονόμου.

Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπασχα

Τὴν Κυριακὴ τοῦ Ἀντίπασχα ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου Μέστης. Πρὸ τῆς Ἀναγνώσεως τοῦ Ἀποστόλου, ὁ Σεβασμιώτατος χειροθέτησε σὲ Ἀναγνώστη τὸν Ἱεροψάλτη τοῦ Ναοῦ κ. Ἰωάννη Σταϊκούρα. Ἐν συνεχείᾳ, ὁ Σεβασμιώτατος μετέβη στὴν Ξυλαγανή, ὅπου τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν ὑπὸ τῶν Βουλγάρων ἀναιρεθέντων 29 Ξυλαγανιωτῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν μας.

10ο Ἱερατικὸ Συνέδριο

Τὴ Δευτέρα τοῦ Θωμᾶ διοργανώθηκε τὸ 10ο Γενικὸ Ἱερατικὸ Συνέδριο τῶν Κληρικῶν τῆς Μητροπόλεώς μας. Πρὶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τελέσθηκε Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱ. Ν. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας καὶ ἀκολούθησε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν πάντων τῶν Ἀρχιερατευσάντων, Ἱερατευσάντων καὶ Διακονησάντων στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη. Ἐν συνεχείᾳ, στὸν χῶρο τῆς Λέσχης Κομοτηναίων, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀμφιπόλεως κ. Χριστοφόρος ἀνέπτυξε διεξοδικῶς τὸ θέμα: «Ἡ ἀναζωπύρωση τῆς Ἱερωσύνης».

Ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου

Τὴν παραμονὴ τῆς ἑορτῆς ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ στὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου Πόρπης. Ἀνήμερα, ἱερούργησε στὸν πανηγυρίζοντα Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς. Πρὸ τῆς Ἀναγνώσεως τοῦ Ἀποστόλου, ὁ Σεβασμιώτατος χειροθέτησε Ἀναγνώστη

• **Κυριακὴ τῶν Βαΐων:** Ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας Κομοτηνῆς. **Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου:** Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Ἱ. Ν. Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

• **Μεγάλη Δευτέρα:** Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης Σαπῶν.

• **Μεγάλη Τρίτη:** Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Νυμφίου στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Νικολάου Ἰάσμου.

• **Μεγάλη Τετάρτη:** Ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὸ Μυστήριο τοῦ Ἱεροῦ Εὐχελαίου στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίας Βαρβάρας καὶ ἐν συνεχείᾳ μετέβη στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ὅπου χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Νιπτῆρος.

• **Μεγάλη Πέμπτη:** Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τῶν Ἁγίων Παθῶν τοῦ Κυρίου στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

• **Μεγάλη Παρασκευή:** Ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τῶν Μεγάλων Ὡρῶν καὶ ἀκολούθως στὸν Ἑσπερινὸ τῆς Ἀποκαθηλώσεως στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Γεωργίου Κομοτηνῆς.

Ὁ Σεβασμιώτατος ἀπὸ νωρὶς χοροστάτησε καὶ προεξῆρχε τῆς Λιτανεύσεως τοῦ Ἐπιταφίου στὸ Δημοτικὸ Κοιμητήριο Κομοτηνῆς καὶ στὸ Κατάστημα Κρατήσεως Κομοτηνῆς.

Ἀκολούθως, χοροστάτησε στὴν Ἀκολουθία τοῦ Ὄρθρου τοῦ Μεγάλου Σαββάτου (τοῦ Ἐπιταφίου Θρήνου) στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου καὶ προέστη τῆς Λιτανεύσεως τοῦ Ἐπιταφίου στὸ Ἡρῶον τῆς πόλης, ὅπου συγκεντρώθηκαν ὅλοι οἱ Ἐπιτάφιοι τῶν Ναῶν τῆς πόλεως.

Μεγάλο Σάββατο: Ὁ Σεβασμιώτατος προέστη τῆς Θείας Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Ἅγιον Πάσχα

Ἀπὸ νωρὶς ὁ Σεβασμιώτατος τέλεσε τὴν Ἀκολουθία τῆς Ἀναστάσεως στὸν Ἱ. Ν. Ἁγί-

Ἐκκλησιαστικὲς εἰδήσεις

Ἐπιμέλεια: Ἀρχιμανδρίτης Ἀρσένιος Βασιλείου

Πνευματικὴ κίνηση Ἀπρίλιος – Ἰούνιος

Ὑποδοχὴ Παναγίας τῆς «Γιάτρισσας»

Τὴν 1η Ἀπριλίου ὁ Σεβασμιώτατος ὑποδέχθηκε τὴν Ἱερὰ Εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς «Γιάτρισσας» στὸ Ἡρῶον τοῦ οἰκισμοῦ Παλλαδίου καὶ προέστη τῆς Λιτανείας τῆς Εἰκόνος στὸν Ἱ. Ν. Προφήτου Ἠλιοῦ Παλλαδίου, ὅπου καὶ τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία τῶν Προηγιασμένων Τιμίων Δώρων.

Μουσικοαφηγηματικὴ ἐκδήλωση «Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον»

Στὶς 2 Ἀπριλίου, στὸ Μέγαρο Μουσικῆς Κομοτηνῆς, ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, μὲ τὴν ἐπιμέλεια τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς τῆς Μητροπόλεως καὶ τὴ συνεργασία τῆς Στέγης Πολιτισμοῦ Ἀνατολικῆς Μακεδονίας καὶ Θράκης, διοργάνωσε ἐκδήλωση στὴν ὁποία ὁ λόγος συνάντησε τὴ μελωδία, μὲ τίτλο: «Δός μοι τοῦτον τὸν ξένον».

Ἐπισκέψεις στὸν Σεβασμιώτατο

• Στὶς 6 Ἀπριλίου ὁ Σοφολογιώτατος Τοποτηρητὴς Μουφτὴς Κομοτηνῆς, Δρ Γιασιὰρ Σερὶφ Δαμάδογλου, ὑπέβαλε τὶς εὐχές του ἐν ὄψει τῆς μεγάλης ἑορτῆς τῆς Χριστιανοσύνης, τοῦ Πάσχα.

• Στὶς 15 Ἀπριλίου κατηχητὲς καὶ φοιτητὲς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους καὶ Κατερίνης, μὲ ἐπικεφαλῆς τῆς ἀποστολῆς τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Κίτρους καὶ Κατερίνης κ. Γεώργιο, ἐπισκέφθηκαν τὸν Σεβασμιώτατο.

Ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Ἑβδομάδα

• **Σάββατο τοῦ Λαζάρου:** Ὁ Σεβασμιώτατος ἱερούργησε στὸν Ἱ. Ν. Ἁγίου Τρύφωνος Κομοτηνῆς.

Ὁ ἀείμνηστος ἱστορικὸς μελετητὴς καὶ συγγραφέας Δημήτρης Μαυρίδης κατὰ τὴν τελετὴ παραλαβῆς Εὐφήμου Μνείας ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. Πηγὴ φωτογραφίας καὶ λεζάντας: www.paratiritis-news.gr https://www.paratiritis-news.gr/koinonia/efyge-o-dimitris-mavridis/

τοὺς ὁποίους συνδέθηκε βιωματικά, τὸν ὁδήγησε στὴν κατάρτιση μιᾶς μεγάλης συλλογῆς παλαιῶν φωτογραφιῶν. Ἡ Ραιδεστός, ἡ Ξάνθη, ἡ Καβάλα, ὁ ξεριζωμὸς τῶν Θρακιωτῶν ἀπὸ τὶς προαιώνιες ἑστίες τους στὴν Ἀνατολικὴ καὶ τὴ Βόρεια Θράκη, ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Μικρασίας, ἡ Μικρασιατικὴ Ἐκστρατεία καὶ ἡ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ προβάλλουν ἀνάγλυφα μέσα ἀπὸ τὶς φωτογραφίες τῆς συλλογῆς του γιὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή.

Παρὰ ταῦτα, ἡ ἐκδημία τοῦ Δημήτρη Μαυρίδη καὶ ἡ ἔκδοση τοῦ βιβλίου του γιὰ τὴ Μικρασιατικὴ Ἐκστρατεία καὶ τὴ Μικρασιατικὴ Καταστροφὴ (2022), ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, μέρος μιᾶς μεγάλης ἐκδοτικῆς προσπάθειας ποὺ πραγματοποιεῖται μὲ τὴ σταθερὴ στήριξη τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη μας κ.κ. Παντελεήμονος, ἀποτέλεσε γιὰ μένα προσωπικὰ μιὰ καλὴ εὐκαιρία νὰ ἐπιχειρήσω νὰ σκιαγραφήσω τὴν προσωπικότητα τοῦ Δημήτρη Μαυρίδη καὶ νὰ ἀναφερθῶ ἀκροθιγῶς γιὰ τὴν ἀντίληψή του γενικὰ γιὰ τὸν κόσμο καὶ τὰ πράγματα καὶ εἰδικότερα γιὰ τὴν ἀντίληψή του γιὰ τὴ Θράκη.

Αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο, τὸν λόγιο Θρακιώτη, τίμησε τὸ Τμῆμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης μὲ τὸν τίτλο τοῦ Ἐπίτιμου Διδάκτορα, ἐνῶ οἱ Μητροπόλεις Ξάνθης καὶ Μαρωνείας τοῦ ἀπένειμαν τὸν χρυσὸ σταυρό. Τελευταῖα, τὸ 2025, τιμήθηκε καὶ ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία τῶν Ἀθηνῶν γιὰ τὸ συγγραφικό του ἔργο.

Ὁ ἀγαπητὸς φίλος Δημήτρης Μαυρίδης προσέφερε στὴ Θράκη πολλὰ δῶρα ἀπὸ τὸ περίσσευμα τῆς παιδείας καὶ τῆς καρδίας του.

Ἂς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη του!

τὴν συνάντησή μας. Θεώρησα ὅτι ἡ δημοσίευσή τους ἦταν προσωπικό του καθῆκον, μιὰ ὀφειλὴ στὸν τόπο τῆς καταγωγῆς του, στὸν τόπο ποὺ τόσο ἀγαπᾶ καὶ μελετᾶ. Εἶχε ἤδη δημοσιεύσει μὲ τὸ Πολιτιστικὸ καὶ Ἀναπτυξιακὸ Κέντρο Θράκης (ΠΑΚΕΘΡΑ) καὶ τὸν Δῆμο Ξάνθης τὰ *Ἐπιστολικὰ Δελτάρια* (2004) καὶ τὸ *Μαστοριὰ καὶ μεράκι στὴν Παλιὰ Ξάνθη* (2005) καὶ τοῦ πρότεινα νὰ συνεργαστοῦμε μὲ τὴ Μητρόπολη Ξάνθης. Ἔτσι, μετὰ ἀπὸ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴ τῆς πρότασης ἀπὸ τὸν τότε Πρωτοσύγκελλο Ἀρχιμανδίτη π. Παντελεήμονα Μουτάφη, τὸν σημερινὸ Μητροπολίτη Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς, καὶ τὴν ἀποδοχὴ τῶν σκέψεων ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονα γιὰ τὴ συμμετοχὴ τῆς Μητροπόλεως Ξάνθης στὶς Γιορτὲς τῆς Παλιᾶς Ξάνθης, ἀρχίσαμε ἕνα ταξίδι μνήμης καὶ αὐτοσυνειδησίας γιὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολὴ καὶ τὸ Γένος τῶν Ρωμηῶν. Διοργανώθηκαν, ἔτσι, ἀπὸ τὴ Μητρόπολη Ξάνθης τέσσερις φωτογραφικὲς ἐκθέσεις στὴ Δημοτικὴ Πινακοθήκη, οἱ ὁποῖες γνώρισαν μεγάλη ἐπιτυχία (2005-2009) καὶ συνεχίστηκαν μέχρι τὸ 2012. Καρπὸς αὐτῶν τῶν ἐκθέσεων εἶναι τὰ βιβλία τοῦ Δημήτρη Μαυρίδη ποὺ συνόδευαν τὶς ἐκθέσεις. Τὰ βιβλία αὐτὰ χαρακτηρίζονται ἀπὸ τὴν ἄριστη τυποτεχνικὴ ἐμφάνιση· εἶναι σχεδιασμένα καὶ φροντισμένα μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Δημήτρη Μαυρίδη, προσφέροντάς μας μιὰ δική του ἐκδοτικὴ πρόταση. Τότε κυκλοφόρησαν τὰ ὁμότιτλα τῶν ἐκθέσεων βιβλία του: *Μνεία τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς* (2005), *Ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Θράκης 1875-1925* (2006), *Ἀγγελοφύλακτος Ξάνθη* (2007), *Σπίτια τῆς Ξάνθης (2009).*

Ἦταν ἰδιαίτερα ὑπερήφανος γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῆς ἰδέας του γιὰ ἕνα συλλογικὸ βιβλίο γιὰ τὴν Ξάνθη, μιὰ συνεργασία τοῦ Δήμου Ξάνθης μὲ τὸ ΠΑΚΕΘΡΑ. Τὸ βιβλίο ἔχει τίτλο: *Ξάνθη. Ἡ πόλη μὲ τὰ χίλια χρώματα* (2008). Ἐπίσης, συνεργαστήκαμε γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ βιβλίου: *Γενισέα. Νέα πόλη τοῦ Νέστου – τόπος συνάντησης πολιτισμῶν* (2010), μιὰ ἔκδοση τοῦ τότε Δήμου Βιστωνίδος.

Ἔχει γράψει ἢ ἔχει ἐπιμεληθεῖ περισσότερα ἀπὸ δεκαπέντε βιβλία. Ἀπὸ αὐτὰ θὰ σταθῶ μόνο σὲ ἕνα, ποὺ ἔχει ὡς τίτλο: *Ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Θράκης. 1875-1925* (2006). Εἶναι ἕνα βιβλίο τεκμηρίωσης τῆς ἱστορικῆς μνήμης γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολη, τὴν ἀγαπημένη του Ραιδεστό, τὴν Ξάνθη, τὴν Κομοτηνή, τὴ Μαρώνεια, τὴν Ἀνατολικὴ Ρωμυλία. Καὶ στὸ βιβλίο του αὐτὸ οἱ ἀδημοσίευτες φωτογραφίες τῆς ἐποχῆς εἶναι πολλὲς καὶ τὰ κείμενά του ἐξαιρετικά. Μὲ τὸ βιβλίο του αὐτὸ ὁ Δημήτρης Μαυρίδης δὲν μένει στὴ νοσταλγία, ἀλλὰ προχωράει καὶ σὲ διαπιστώσεις, διατυπώνει μὲ παρρησία τὶς ἀπόψεις του. Ὁ Μαυρίδης ἔχει ἄποψη γιὰ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα, τὰ κρίνει, τὰ ἀξιολογεῖ καὶ τὰ συγκρίνει. Ἔτσι, δὲν δίσταζε νὰ ἀσκήσει κριτικὴ στὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο καὶ στὸν βασιλιὰ Κωνσταντίνο γιὰ τὶς παραλείψεις καὶ τὶς πολιτικές τους ἀστοχίες. Γιὰ τὸν Μαυρίδη, ἡ ἐκκένωση τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, τῆς σημαντικῆς αὐτῆς κοιτίδας τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀποτελεῖ ἕνα εἶδος «γενοκτονίας», ἀφοῦ τὸ 1923 ἐξαφανίστηκε ὁ συμπαγὴς ἑλληνικὸς πληθυσμὸς μετὰ τὴ συντεταγμένη προσφυγιά.

Τὰ κείμενά του προδίδουν σπάνια λογιοσύνη, σπάνια εὐρυμάθεια καὶ πολυμάθεια. Ἔχω ἐκφράσει τὴν ἄποψη καὶ σὲ ἄλλες ἀφορμὲς ὅτι ὁ Δημήτρης ὁ Μαυρίδης εἶναι ἕνας λόγιος ποὺ ἔχει τὴν πνευματική του ἀφετηρία στοὺς πνευματικοὺς κύκλους τοῦ 19ου αἰώνα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, ποὺ τόσο τὸν γοήτευε, ὅμως ἡ σκέψη του τεκμηριώνεται ἀπὸ τὴ σύγχρονη βιβλιογραφικὴ πραγματικότητα. Τὰ κείμενά του εἶναι ἰδιαίτερα προσεγμένα, ἰσορροπημένα καὶ δὲν φοβήθηκε νὰ διατυπώσει τὴ γνώμη του μὲ τόνους βέβαια χαμηλοὺς καὶ μὲ μιὰ ἐκπληκτικὴ ἀκρίβεια καὶ εὐθυκρισία. Ἦταν ἄλλωστε τεχνοκράτης.

Ὁ Μαυρίδης δὲν ἀναπολοῦσε ἁπλὰ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀκμῆς τῶν Ρωμηῶν στὰ τέλη τοῦ 19ου μὲ ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰώνα, τὴν belle époque τῆς Ρωμηοσύνης, ἀλλὰ τὴ βίωνε ποικιλοτρόπως. Ἡ ἀγάπη του γιὰ τὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή, γιὰ τοὺς τόπους της μὲ

Στὸν Δημήτρη Μαυρίδη τὸ ὁμηρικὸ «πολλῶν ἀνθρώπων εἶδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω» βρῆκε τὴν ἐφαρμογή του. Ὁ ἴδιος ἀποτελεῖ καλὸ παράδειγμα ἑνὸς σύγχρονου Ὀδυσσέα, ὅμως ἑνὸς Ρωμηοῦ Ὀδυσσέα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς.

σὲ ἐρωτήματα ποὺ τοῦ δημιουργήθηκαν μετὰ τὸν ξεριζωμὸ τῆς οἰκογένειάς του ἀπὸ τὴν πατρίδα τους, τὴ Ραιδεστὸ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης. Ἐπιχείρησε στὸ βιβλίο του αὐτό, ἀλλὰ καὶ στὰ κατοπινά, νὰ ἀναζητήσει καὶ νὰ ἀνακαλύψει τὴν πολιτισμική του ταυτότητα. Τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι ἕνα ταξίδι αὐτοσυνειδησίας, μύησης στὴν πολιτικὴ καὶ πολιτισμικὴ πορεία τῆς Ρωμηοσύνης. Ὁ Δημήτρης Μαυρίδης συνέδεσε τὴν ἀναζήτηση αὐτὴ μὲ μιὰ «διεπιστημονικὴ» θὰ λέγαμε θεώρηση. Ἀπὸ τὸν πλούσιο ἐσωτερικό του κόσμο καὶ ἀπὸ τὴν πολύπλευρη παιδεία του ἄντλησε θεωρήσεις καὶ ἀναλύσεις, καὶ παρέδωσε, μὲ τὸ βιβλίο του αὐτό, ἕνα συναρπαστικὸ ταξίδι μύησης στὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή, ἕνα ταξίδι ἀναζήτησης τοῦ οἰκείου καὶ ἐπιβεβαίωσης τοῦ ποιός εἶναι καὶ ἀπὸ ποῦ ἔρχεται. Ἡ ζωή του ἦταν γεμάτη ἀπὸ ταξίδια σὲ τόπους πραγματικούς, ἀλλὰ καὶ πνευματικούς.

Συχνὰ ἀναρωτιόμουν γιὰ ποιόν λόγο ὁ Μαυρίδης συνέλλεξε μὲ τόση σοβαρότητα, γερμανικοῦ τύπου μεθοδικότητα, μὲ σύστημα καὶ ἐπιμονὴ τὶς συγκεκριμένες θεματικὲς συλλογὲς φωτογραφιῶν. Συγκέντρωσε στοχευμένα φωτογραφίες γιὰ τὴ Θράκη, τὴν Καβάλα καὶ κυρίως γιὰ τὴ Μικρασιατικὴ Ἐκστρατεία καὶ γιὰ τὴν ἀγαπημένη του Ξάνθη. Ὅσο μπορῶ νὰ τὸν γνωρίζω, ἡ ἀπάντηση δὲν βρίσκεται μόνο στὴ νοσταλγία τῶν ἀλησμόνητων χαμένων πατρίδων. Βασικό του μέλημα, μέσα ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν φωτογραφιῶν ποὺ μὲ κόπο καὶ μεράκι ἐδῶ καὶ πολλὲς δεκαετίες κατόρθωσε νὰ συγκεντρώσει, ἦταν νὰ γνωρίσει τὰ πρόσωπα, νὰ γνωρίσει τοὺς ἀνθρώπους, νὰ παρατηρήσει τὸ ὕφος, νὰ ἀνακαλύψει τὴν προσωπικότητά τους, τὸν ἐσωτερικό τους κόσμο, νὰ ἀναγνωρίσει τὰ σπίτια τῶν Ρωμηῶν, τὸ ἀστικὸ τοπίο, ἐν τέλει τὴν καθόλου ζωὴ τῶν Ρωμηῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς. Δὲν κινήθηκε μόνο ἀπὸ τὴ νοσταλγία, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἀναζήτηση τοῦ χαμένου, τοῦ ἀλησμόνητου. Σὲ τελικὴ ἀνάλυση, κύριο μέλημά του ἦταν ἡ ἀναζήτηση τῆς ταυτότητάς του. Ὡς ἕνας Εὐρωπαῖος ἀνατολίτης γοητεύεται ἀπὸ τὴ δραστηριότητα τῶν Ρωμηῶν κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Ταντζιμάτ, μετὰ τὶς μεταρρυθμίσεις τῶν Ὀθωμανῶν στὴν καθ' ἡμᾶς Ἀνατολή. Μεγάλο μέρος ἀπὸ τὶς φωτογραφίες τῆς συλλογῆς του ἀφοροῦν τὴ δραστηριότητα καὶ τὴ ζωὴ τῶν Ρωμηῶν αὐτὴ τὴν περίοδο, τὴν belle époque τῶν Ρωμηῶν, ποὺ στὸ τέλος μᾶλλον ἐπέφερε πολλὰ δεινὰ στὸ Γένος μας.

Αἰσθάνομαι ὅμως τὴν ἀνάγκη νὰ πῶ ὅτι ὁ συλλέκτης Δημήτρης Μαυρίδης διαφέρει ἀπὸ πολλοὺς ἄλλους συλλέκτες, γιατὶ λόγῳ τῆς παιδείας του γνώριζε τὸ εἰκονιζόμενο. Θυμᾶμαι ὅτι, ὅταν πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια στὸ σπίτι του, στὴν Κηφισιά, μοῦ παρουσίασε τὴ συλλογὴ τῶν φωτογραφιῶν του γιὰ τὴν Ξάνθη καὶ τὴ Θράκη, ἀνοίχτηκε μπροστά μου ἕνας ὁλόκληρος κόσμος, στὸν δημόσιο καὶ τὸν ἰδιωτικό του βίο· εἶδα τὰ θρησκευτικὰ καὶ τὰ κοσμικὰ μνημεῖα, τὶς δημόσιες τελετές, τὰ μεγαλοπρεπῆ ἐκπαιδευτήρια τῶν Ρωμηῶν καὶ τοὺς μαθητὲς μὲ τοὺς δασκάλους τους, εἶδα τοὺς Ρωμηοὺς στὶς οἰκογενειακές τους γιορτὲς καὶ στὶς συνάξεις τους. Τὸ εὖρος καὶ ἡ ποικιλία τῆς φωτογραφικῆς του συλλογῆς καὶ ὁ ἐνθουσιασμός μου ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἔβλεπα νὰ ἀποτυπώνονται ἀπὸ τὸν φωτογραφικὸ φακὸ ἦρθε μαζὶ μὲ τὴν ἔντονη προτροπή μου, τὴν παρότρυνση, νὰ δημοσιεύσει τὶς φωτογραφίες αὐτὲς μαζὶ μὲ αὐτὰ ποὺ σχολίαζε, βλέποντας ἀσπρόμαυρες λήψεις σ' ἐκείνη

αὐτὰ τῆς πολιτισμικῆς μας πορείας.

Ὁ Μαυρίδης διάβασε τὸν κόσμο, μελέτησε τὸν κόσμο, τὸν γνώρισε ὅμως καὶ μέσα ἀπὸ τὰ πολλὰ ἐπαγγελματικά του ταξίδια, τὰ ὁποῖα, ὡστόσο, μετέτρεπε σὲ περιηγήσεις –ὄχι σὲ τουρισμό–, τὰ ἐννοοῦσε ὡς γνώση τῶν ἀνθρώπων, τὰ ἀντιμετώπιζε ὡς γνώση τῶν συνηθειῶν τους, τῆς ζωῆς τους, τῶν πολιτιστικῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν τους ἀντιλήψεων.

Στὸν Δημήτρη Μαυρίδη τὸ ὁμηρικὸ «πολλῶν ἀνθρώπων εἶδεν ἄστεα καὶ νόον ἔγνω» βρῆκε τὴν ἐφαρμογή του. Ὁ ἴδιος ἀποτελεῖ καλὸ παράδειγμα ἑνὸς σύγχρονου Ὀδυσσέα, ὅμως ἑνὸς Ρωμηοῦ Ὀδυσσέα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς. Θεωρῶ, ἑπομένως, ὅτι κατὰ ἕνα μεγάλο μέρος ὁ ἐσωτερικός, ὁ πνευματικός του κόσμος διαμορφώθηκε ἀπὸ τὴν ἀδιάκοπη μελέτη καὶ τὴν περιήγηση σὲ Ἀνατολὴ καὶ Δύση, συνδυάζοντας τὴν ἔντονη καὶ ἐπιτυχημένη ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότητα μὲ τὸν αὐτοπροσδιορισμὸ τῆς θέσης του στὸν κόσμο ὡς Ρωμηοῦ σὲ ἕναν κόσμο ποὺ βίωνε τὸ τέλος τοῦ Ψυχροῦ Πολέμου, ἀλλὰ καὶ τὰ πρῶτα βήματα τῆς παγκοσμιοποίησης. Μὲ αὐτὸν τὸν τρόπο, ὁ Δημήτρης ὁ Μαυρίδης ἀναβίωσε στὶς μέρες μας τὴν ἐπιτυχημένη δραστηριότητα τῶν Ρωμηῶν, ἐμπορικὴ καὶ πνευματικὴ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ὀθωμανοκρατίας, καὶ ἰδιαίτερα στὴν ὄψιμη περίοδό της, ἡ ὁποία ὅμως, ὅπως εἶναι γνωστό, διακόπηκε βίαια ἀπὸ τὴν πολιτικὴ τῶν Νεοτούρκων καὶ τῆς ἔδωσε νέα πνοή, προσαρμόζοντάς την στὴ σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη πραγματικότητα.

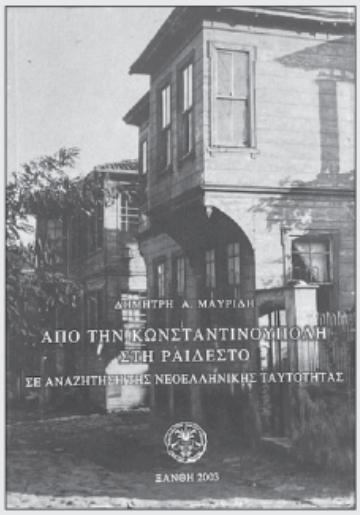

Ἡ πρώτη συνεργασία μου μὲ τὸν Δημήτρη τὸν Μαυρίδη ἦταν τὸ 1998, ὅταν ὡς Μέλη τῆς Συντακτικῆς Ὁμάδας συνεργαστήκαμε στὴν Ξάνθη γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ

Ἡ ἐκδημία τοῦ Δημητρίου Μαυρίδη στὶς 14 Ἀπριλίου 2026 εἶναι μιὰ ἀπώλεια γιὰ τὴν οἰκογένειά του, τοὺς φίλους του καὶ τοὺς συνεργάτες του. Εἶναι ὅμως καὶ μιὰ ἀπώλεια γιὰ τὴ Θράκη.

ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ *Περὶ Θράκης*, ἡ κυκλοφορία τοῦ ὄγδοου τόμου τοῦ ὁποίου ἀναμένεται ἐντὸς τοῦ φθινοπώρου. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, λίγο ἀργότερα, τὸ 2003, εἶχε κυκλοφορήσει τὸ πρῶτο του βιβλίο μὲ τὸν τίτλο *Ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολη στὴ Ραιδεστό. Σὲ ἀναζήτηση τῆς νεοελληνικῆς ταυτότητας*, ἕνα βιβλίο στοχαστικό, μιὰ προσπάθεια ἐσωτερικῆς ἐνδοσκόπησης καὶ ἀναστοχασμοῦ, μιὰ προσπάθεια ἀναζήτησης τῆς δικῆς του ταυτότητας, μιὰ ἀναζήτηση ἀπάντησης σὲ δικά του προσωπικὰ ἐρωτήματα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἀφοροῦν καὶ ὅλους ἐμᾶς. Θεωρῶ ὅτι τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι ἕνα προγραμματικὸ βιβλίο, ποὺ καθόρισε καὶ ὅρισε τὸν συγγραφέα του στὰ σύγχρονα πράγματα καὶ τὸν τοποθέτησε ὡς Ρωμηὸ στὴ σύγχρονη πολιτικὴ καὶ πολιτισμικὴ πραγματικότητα. Ταυτόχρονα, εἶναι καὶ ἕνα βιβλίο ποὺ προαναγγέλλει τὶς ἑπόμενες πνευματικές του δράσεις καὶ τὶς ἀπόψεις του γιὰ τὴ Θράκη καὶ τὸν Ἑλληνισμό, οἱ ὁποῖες θὰ βροῦν τὴν πραγμάτωσή τους μὲ τὶς ἐκθέσεις καὶ τὰ βιβλία του ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν. Τὸ πλούσια εἰκονογραφημένο αὐτὸ βιβλίο εἶναι μιὰ καταγραφὴ τῆς ἐσωτερικῆς ἀγωνίας τοῦ συγγραφέα νὰ βρεῖ ἀπαντήσεις

Τεῦχος 50ο • Ἀπρίλιος - Ἰούνιος 2026

Γιὰ τὸν Δημήτρη Μαυρίδη
Μνήμη ἑνὸς θρακιώτη λόγιου Ρωμηοῦ

Γεώργιος Χρ. Τσιγάρας
Καθηγητὴς Δ.Π.Θ.

Ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι αἰσθάνομαι πραγματικὰ ἀμήχανα ποὺ βρίσκομαι σ' αὐτὴν τὴ θέση. Ἡ πρόσκληση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ.κ. Παντελεήμονος νὰ γράψω λίγες γραμμὲς στὴ μνήμη τοῦ προσωπικοῦ καὶ οἰκογενειακοῦ φίλου, τοῦ Δημήτρη Μαυρίδη, μὲ τὸν ὁποῖο συνεργαστήκαμε γιὰ περισσότερα ἀπὸ εἴκοσι πέντε χρόνια γιὰ τὴν προβολὴ τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς ἱστορίας τῆς Θράκης, πράγματι ἐντείνει τὴ θλίψη, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀμηχανία μου.

Ἡ ἐκδημία του στὶς 14 Ἀπριλίου 2026 εἶναι μιὰ ἀπώλεια γιὰ τὴν οἰκογένειά του, τοὺς φίλους του καὶ τοὺς συνεργάτες του. Εἶναι ὅμως καὶ μιὰ ἀπώλεια γιὰ τὴ Θράκη.

Ὁ Δημήτρης Μαυρίδης, μὲ καταγωγὴ ἀπὸ τὴ Ραιδεστὸ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, γεννήθηκε στὴ Φλώρινα τὸ 1942 καὶ στὰ ἕξι του χρόνια βρέθηκε στὴν Ξάνθη, ὅπου ὁ πατέρας του μετατέθηκε ὡς Διευθυντὴς τῆς Τράπεζας τῆς Ἑλλάδος. Ἀργότερα, βρέθηκε στὴν Ἀθήνα, ὁλοκλήρωσε ἐκεῖ τὶς ἐγκύκλιες σπουδές του καὶ σπούδασε Μηχανολόγος Μηχανικὸς στὸ Ἐθνικὸ Μετσόβιο Πολυτεχνεῖο.

Μὲ εἶχε ἐντυπωσιάσει μιὰ ἀφήγησή του, ἕνα δροσερὸ αὐγουστιάτικο βράδυ στὴν Ξάνθη, λέγοντάς μου ὅτι, ὅταν ἦταν φοιτητὴς τοῦ Πολυτεχνείου, παράλληλα μὲ τὴ συνεχὴ μελέτη τῶν πανεπιστημιακῶν συγγραμμάτων, κατέφευγε σὲ μιὰ κυριολεκτικὴ βιβλιοφαγία. Διάβαζε ἀσταμάτητα ἱστορία, λογοτεχνία, οἰκονομικά, γεωπολιτική, φιλοσοφία, ἄκουγε κλασικὴ μουσική,

παρακολουθοῦσε μὲ πάθος κινηματογράφο καὶ θέατρο.

Μὲ τὴν πάροδο τοῦ χρόνου ὁ Δημήτρης ὁ Μαυρίδης ἐξελίχτηκε σὲ ἕναν ἱκανὸ Μηχανολόγο Μηχανικό, ἱκανὸ καὶ εὐφυὴ ἐπιχειρηματία, ὁ ὁποῖος ἐργάστηκε μὲ ἐπιτυχία στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Ἐγγὺς Ἀνατολή. Ἦταν ἕνας ἐν ἐνεργείᾳ ἰδιότυπος τεχνοκράτης. Τὰ βιώματά του κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Κατοχῆς στὴ Φλώρινα καὶ κυρίως οἱ μνῆμες ἀπὸ τὴν ὀλιγόχρονη παραμονὴ μὲ τὴν οἰκογένειά του στὴν Ξάνθη, ἡ ἄριστη ἑλληνικὴ παιδεία του, ἡ καλὴ γνώση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ρωμαίικη ἀνατολίτικη σοφία του καὶ ἡ εὐρύτητα τοῦ πνεύματος διαμόρφωσαν τὴν προσωπικότητά του καὶ σφράγισαν τὸν Δημήτρη Μαυρίδη σὲ ὅλη τὴν ἐπιχειρηματικὴ καὶ πνευματική του διαδρομή.

Ὁ Μαυρίδης ἐνδιαφεροταν γιὰ κάθε τι πνευματικὸ καὶ πολιτικό, γιατὶ μόνιμη σκέψη του ἦταν τὰ προβλήματα πολιτισμικῆς ταυτότητας. Συνέδεε καὶ ἑρμήνευε τὰ ζητήματα αὐτὰ μὲ τὰ θέματα τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς ποὺ ἀντιμετωπίζουμε, καθὼς καὶ

μπορεῖ, ἑπομένως, νὰ ἑρμηνευθεῖ ἀποκλειστικὰ ὡς στρατιωτικὸ γεγονός. Ἀντιθέτως, ἀποτέλεσε τὴν κατάληξη μιᾶς πολυδιάστατης διπλωματικῆς διαδικασίας, στὴν ὁποία ἡ συνετὴ διοίκηση τῆς μεταβατικῆς περιόδου καὶ ἡ οἰκοδόμηση σχέσεων ἐμπιστοσύνης μὲ τὶς τοπικὲς κοινότητες λειτούργησαν συμπληρωματικά. Ἡ σύμπραξη αὐτῶν τῶν παραγόντων ἐπέτρεψε τὴν ὁμαλὴ μετάβαση τῆς Δυτικῆς Θράκης στὴν ἑλληνικὴ κυριαρχία, καθιστῶντας τὴ 14η Μαΐου 1920 ὄχι μόνο ὁρόσημο γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Κομοτηνῆς, ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα τῆς ἀλληλεπίδρασης μεταξὺ διπλωματίας, διεθνοῦς πολιτικῆς καὶ τοπικῆς κοινωνικῆς δυναμικῆς στὴ διαμόρφωση τῶν συνόρων τῆς σύγχρονης Ἑλλάδας.

Ἕναν αἰώνα μετὰ τὴν ἐνσωμάτωση τῆς Κομοτηνῆς στὴν ἑλληνικὴ ἐπικράτεια, ἡ Θράκη ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελεῖ ἕναν χῶρο μὲ ἰδιαίτερη ἱστορικὴ καὶ γεωπολιτικὴ βαρύτητα. Ὡστόσο, οἱ προκλήσεις ποὺ τὴ χαρακτηρίζουν σήμερα διαφοροποιοῦνται αἰσθητὰ ἀπὸ ἐκεῖνες τοῦ παρελθόντος, καθὼς δὲν ἐκδηλώνονται πλέον ἀποκλειστικὰ στὸ ἐπίπεδο τῶν διεθνῶν ἀνταγωνισμῶν, ἀλλὰ διαμορφώνονται ἀπὸ ἐσωτερικές, κοινωνικὲς καὶ δημογραφικὲς μεταβολές. Κατ' ἐπέκταση, ἡ μελέτη τῆς σύγχρονης πραγματικότητας ὑπερβαίνει τὴ στενὴ ἱστορικὴ ἀναδρομὴ καὶ ἀποκτᾶ εὐρύτερη σημασία γιὰ τὴν κατανόηση τῶν ἐξελίξεων ποὺ ἐπηρεάζουν τὴν ἀκριτικὴ αὐτὴ περιφέρεια.

Στὸ πλαίσιο αὐτό, ἡ δημογραφικὴ πορεία τῆς περιοχῆς ἀναδεικνύεται σὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς σημαντικότερους παράγοντες προβληματισμοῦ. Ἡ γήρανση τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ διαρκὴς μείωση τῶν γεννήσεων καὶ ἡ μετακίνηση σημαντικοῦ μέρους τοῦ νεότερου ἀνθρώπινου δυναμικοῦ πρὸς τὰ μεγάλα ἀστικὰ κέντρα ἢ τὸ ἐξωτερικό μεταβάλλουν σταδιακὰ τὴ σύνθεση τῆς τοπικῆς κοινωνίας. Οἱ ἐξελίξεις αὐτὲς δὲν περιορίζονται στὴν ἀριθμητικὴ ἀποτύπωση τῶν πληθυσμιακῶν δεδομένων, ἀλλὰ ἐπηρεάζουν τὴ συλλογικὴ φυσιογνωμία τοῦ τόπου, τὴν οἰκονομική του ζωτικότητα καὶ τὴ διαχρονικὴ συνέχεια τῆς παρουσίας τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου στὴν περιοχή.

Ἐπιπλέον, τὸ μεταβαλλόμενο διεθνὲς περιβάλλον ἀναδεικνύει νέες μορφὲς ἄσκησης ἐπιρροῆς, οἱ ὁποῖες ὑπερβαίνουν τὰ συμβατικὰ μέσα ἰσχύος. Ἑτερόκλητες κρατικὲς ὀντότητες ἐπιδιώκουν τὴν προώθηση τῶν στρατηγικῶν τους συμφερόντων σὲ περιοχὲς ἰδιαίτερης γεωπολιτικῆς σημασίας, ἀξιοποιῶντας, μεταξὺ ἄλλων, ἐπενδύσεις, ἐπιχειρηματικὲς δραστηριότητες καὶ τὴν ἀπόκτηση ἀκίνητης περιουσίας. Ἡ Θράκη, λόγῳ τῆς κομβικῆς γεωγραφικῆς της θέσης καὶ τῆς διαχρονικῆς στρατηγικῆς της ἀξίας, δὲν παραμένει ἀνεπηρέαστη ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἐξελίξεις. Κατὰ συνέπεια, ἡ οἰκονομικὴ δραστηριότητα σὲ ἕναν τόσο νευραλγικὸ χῶρο ὑπερβαίνει συχνὰ τὰ ὅρια μιᾶς ἀμιγῶς ἀναπτυξιακῆς διάστασης καὶ ἐντάσσεται σὲ ἕνα εὐρύτερο γεωπολιτικὸ πλαίσιο, ὅπου ἡ οἰκονομία, ἡ γεωγραφία καὶ οἱ διεθνεῖς ἐπιδιώξεις ἀλληλεπιδροῦν μὲ τρόπο σύνθετο καὶ πολυεπίπεδο.

Συνεπῶς, ἡ ἐπέτειος τῆς 14ης Μαΐου ὑπερβαίνει τὸν χαρακτῆρα μιᾶς ἁπλῆς ἱστορικῆς ἀναδρομῆς καὶ μετατρέπεται σὲ ἀφορμὴ οὐσιαστικοῦ ἀναστοχασμοῦ. Ἡ κατανόηση τοῦ παρελθόντος ἀποκτᾶ ἰδιαίτερη ἀξία ὅταν συνοδεύεται ἀπὸ ἐπίγνωση τῶν μεταβολῶν ποὺ διαμορφώνουν τὸ παρόν, ἐπιβεβαιώνοντας τὴ διαχρονικὴ παρατήρηση τοῦ Γιώργου Σεφέρη ὅτι «Σβήνοντας ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ παρελθὸν εἶναι σὰν νὰ σβήνεις κι ἕνα ἀντίστοιχο κομμάτι ἀπὸ τὸ μέλλον». Ἡ φράση αὐτὴ συμπυκνώνει εὔστοχα τὴν ἀδιάρρηκτη σχέση ἀνάμεσα στὴν ἱστορικὴ συνείδηση καὶ στὴ συλλογικὴ πορεία ἑνὸς τόπου, ὑπενθυμίζοντας ὅτι ἡ μνήμη δὲν ἀφορᾶ ἀποκλειστικὰ ὅσα προηγήθηκαν, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἑρμηνεύεται ἡ σύγχρονη πραγματικότητα.

Ὁ Χαρίσιος Βαμβακᾶς, ὡς ἄριστος γνώστης τῆς τουρκικῆς καὶ γαλλικῆς γλώσσας καὶ ἄνθρωπος μὲ εὐαισθησίες ἀπέναντι στὰ μειονοτικὰ ζητήματα, θεωρήθηκε ἀπὸ τὸν Ἐλευθέριο Βενιζέλο –ὅπως ἄλλωστε καὶ ἀποδείχθηκε περίτρανα ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος– τὸ πλέον κατάλληλο πρόσωπο γιὰ τὴν προάσπιση τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων στὴ Θράκη. Προέλευση φωτογραφίας καὶ λεζάντας: Ξανθὴ Τζένη Θ. Κατσαρῆ-Βαφειάδη (ἐπιμ.), *«Διαβάζοντας» τὴν πόλη. Κουμουτζηνὰ – Γκιουμουλτζίνα – Κομοτηνή. Πρόσωπα καὶ κείμενα*. Κομοτηνή: Δῆμος Κομοτηνῆς, 2021, σ. 586.

στὰ ὁποῖα ὑποστήριζαν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ διοίκηση ἀποτελοῦσε τὴν πλέον ἀξιόπιστη ἐγγύηση γιὰ τὴ διατήρηση τῆς πολιτικῆς σταθερότητας καὶ τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης, ἀπορρίπτοντας τὴν προοπτικὴ ἐπανόδου τῆς βουλγαρικῆς κυριαρχίας.

Οἱ ἐξελίξεις αὐτὲς ἐνίσχυσαν οὐσιαστικὰ τὴ διαπραγματευτικὴ θέση τῆς Ἑλλάδας στὶς ἐργασίες τῆς Διάσκεψης Εἰρήνης τῶν Παρισίων καὶ ἐπιβεβαιώθηκαν στὶς ἀποφάσεις τῆς Διάσκεψης τοῦ Σὰν Ρέμο, τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1920, ὅταν οἱ Σύμμαχοι ἀποφάσισαν τὴν παραχώρηση τῆς Δυτικῆς Θράκης στὴν ἑλληνικὴ διοίκηση. Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀπόφασης πραγματοποιήθηκε λίγες ἑβδομάδες ἀργότερα, ὅταν, στὶς 14 Μαΐου 1920, μονάδες τῆς Μεραρχίας Σερρῶν, ὑπὸ τὴ διοίκηση τοῦ ὑποστράτηγου Ἐπαμεινώνδα Ζυμβρακάκη, κινήθηκαν ἀπὸ τὸν Πολύανθο πρὸς τὴν Κομοτηνή.

Ἡ παράδοση τῆς πόλης ἀπὸ τὶς γαλλικὲς ἀρχὲς πραγματοποιήθηκε χωρὶς συγκρούσεις, ἐνῶ ἡ εἴσοδος τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἐξελίχθηκε σὲ κλίμα ἔντονης συγκινησιακῆς φόρτισης καὶ συμβολισμοῦ. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη σηματοδότησε τὴν ἔναρξη μιᾶς νέας ἱστορικῆς περιόδου γιὰ τὴν Κομοτηνή, καθὼς ἡ πόλη ἐντάχθηκε πλέον ὁριστικὰ στὸ ἑλληνικὸ διοικητικὸ σύστημα, γεγονὸς ποὺ ἐπικυρώθηκε διεθνῶς λίγους μῆνες ἀργότερα μὲ τὴ Συνθήκη τῶν Σεβρῶν (10 Αὐγούστου 1920), ἡ ὁποία ἀναγνώρισε ἐπίσημα τὴν ἑλληνικὴ κυριαρχία στὴ Δυτικὴ Θράκη.

Ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Κομοτηνῆς δὲν

Ἐλευθέρια Κομοτηνῆς

Ραφαὴλ Μπαχτσεβανίδης
Φιλόλογος

Ἡ πραγματικὴ ἐξέλιξη τῶν πόλεων δὲν ἀποτυπώνεται στὴ ροὴ τοῦ χρόνου, ἀλλὰ στὶς μεγάλες τομὲς ποὺ μετασχηματίζουν τὴ συλλογικὴ μνήμη καὶ ἐπαναπροσδιορίζουν τὴ θέση τους στὸν πολιτικὸ καὶ γεωγραφικὸ χάρτη.

Γιὰ τὴν Κομοτηνὴ ἡ 14η Μαΐου 1920 στέκει ὡς ἕνα ὁρόσημο ἀπαράμιλλης ἀξίας. Εἶναι ἡ στιγμὴ ποὺ σφραγίζει τὴν ὁριστικὴ ἐπιστροφή της στὴν πατρίδα, κλείνοντας ὁριστικὰ τὸν κύκλο τῶν διαδοχικῶν κατακτήσεων ποὺ ἄνοιξε ἡ ὀθωμανικὴ κυριαρχία τὸν 14ο αἰώνα. Αὐτὸ τὸ ἱστορικὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξε προϊὸν ἀποκλειστικὰ στρατιωτικῆς ἰσχύος. Ἦταν τὸ ἐπίτευγμα μιᾶς ὑψηλῆς στρατηγικῆς, ὅπου ἡ διπλωματικὴ εὐφυΐα καὶ ἡ προσεκτικὴ πολιτικὴ διαχείριση τῶν τοπικῶν ἰσορροπιῶν κατάφεραν νὰ μετατρέψουν τὶς διεθνεῖς συγκυρίες σὲ μία μεγάλη ἐθνικὴ δικαίωση.

Τὸ τέλος τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου δημιούργησε ἕνα ἐντελῶς νέο γεωπολιτικὸ περιβάλλον στὰ Βαλκάνια. Ἡ ἧττα τῶν Κεντρικῶν Δυνάμεων καὶ ἡ ὑπογραφὴ τῆς Ἀνακωχῆς τοῦ Μούδρου (30 Ὀκτωβρίου 1918), σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴ Συνθήκη τοῦ Νεϊγὶ (27 Νοεμβρίου 1919), ὑποχρέωσαν τὴ Βουλγαρία νὰ ἐγκαταλείψει κάθε διοικητικὸ καὶ στρατιωτικὸ ἔλεγχο στὴ Δυτικὴ Θράκη. Μέχρι νὰ ληφθοῦν οἱ ὁριστικὲς ἀποφάσεις ἀπὸ τὴ Διάσκεψη Εἰρήνης τῶν Παρισίων, ἡ περιοχὴ τέθηκε ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς Διασυμμαχικῆς Διοίκησης (Thrace Occidentale), ἡ ὁποία λειτούργησε ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1919 ἕως τὸν Μάιο τοῦ 1920, ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Γάλλου στρατηγοῦ Σὰρλ Σαρπύ. Ἡ προσωρινὴ αὐτὴ διοικητικὴ δομὴ δὲν περιορίστηκε στὴ διατήρηση τῆς δημόσιας τάξης, ἀλλὰ διαμόρφωσε τὸ θεσμικὸ πλαίσιο μέσα στὸ ὁποῖο θὰ ἀξιολογοῦνταν οἱ ἀνταγωνιστικὲς ἐδαφικὲς διεκδικήσεις Ἑλλάδας καὶ Βουλγαρίας, καθιστῶντας τὴ διεθνὴ διπλωματία τὸν σημαντικότερο παράγοντα γιὰ τὸ μέλλον τῆς περιοχῆς.

Στὸ ἰδιαίτερα σύνθετο αὐτὸ περιβάλλον, ὁ πρωθυπουργὸς Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἐπέλεξε ὡς Ἀνώτατο Διοικητικὸ Ἀντιπρόσωπο τῆς Ἑλλάδας στὴ Δυτικὴ Θράκη τὸν νομικὸ καὶ ἔμπειρο διπλωμάτη Χαρίσιο Βαμβακᾶ. Ἡ ἐπιλογὴ αὐτὴ ἀποδείχθηκε καθοριστική, καθὼς ὁ Βαμβακᾶς υἱοθέτησε μιὰ διοικητικὴ πρακτικὴ ποὺ στηριζόταν στὴν ἀρχὴ τῆς ἰσονομίας καὶ τῆς ἴσης μεταχείρισης ὅλων τῶν κατοίκων, ἀνεξάρτητα ἀπὸ θρησκευτικὴ ἢ ἐθνοτικὴ προέλευση. Ἀναγνωρίζοντας ὅτι ἡ σταθερότητα τῆς περιοχῆς προϋπέθετε τὴ συνεργασία τῶν διαφορετικῶν κοινοτήτων, προχώρησε στὴ συγκρότηση τοῦ Κεντρικοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν Ἀντιπροσώπων, στὸ ὁποῖο συμμετεῖχαν ἐκπρόσωποι τῶν χριστιανικῶν, μουσουλμανικῶν καὶ ἑβραϊκῶν πληθυσμῶν. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ καλλιέργησε κλίμα ἐμπιστοσύνης μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς διοίκησης καὶ σημαντικῆς μερίδας τῆς μουσουλμανικῆς κοινότητας, ἡ ὁποία διαπίστωσε ὅτι διασφαλίζονταν τὰ θρησκευτικὰ δικαιώματα, ἡ προστασία τῆς ἰδιοκτησίας καὶ ἡ ὁμαλὴ λειτουργία τῶν κοινοτικῶν θεσμῶν.

Ὡς ἀποτέλεσμα, ἐξέχοντες μουσουλμάνοι πρόκριτοι ὑπέγραψαν ὑπομνήματα καὶ ψηφίσματα πρὸς τὶς Συμμαχικὲς Δυνάμεις,

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ ἀποτελεῖ τὴ σημαντικότερη περίοδο πνευματικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους. Ἡ νηστεία, ἡ προσευχή, ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐλεημοσύνη δὲν ἀντιμετωπίζονται ὡς αὐτοσκοπός, ἀλλὰ ὡς μέσον θεραπείας τοῦ ἀνθρώπου καὶ προετοιμασίας γιὰ τὴ συνάντηση μὲ τὸν Ἀναστάντα Χριστό. Ὁ λειτουργικὸς χρόνος τῆς Σαρακοστῆς ἀποκαλύπτει μία ἀξιοθαύμαστη θεολογικὴ διάρθρωση, καθὼς οἱ ἕξι Κυριακές της ὀργανώνονται σὲ δύο μεγάλες ἑνότητες, ποὺ ἐκφράζουν τὴ δογματικὴ καὶ τὴν πρακτικὴ διάσταση τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.

ἀγῶνα κατὰ τῶν παθῶν καὶ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀρετῶν. Ἀκολουθεῖ ἡ Κυριακὴ τῆς Ὁσίας Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, τῆς ὁποίας ἡ συγκλονιστικὴ μετάνοια ἀποδεικνύει ὅτι ἡ θεία χάρη μπορεῖ νὰ μεταμορφώσει ἀκόμη καὶ τὸν πλέον ἀπομακρυσμένο ἄνθρωπο. Ἡ ζωή της παραμένει διαχρονικὸ ὑπόδειγμα ἐλπίδας καὶ μετανοίας γιὰ κάθε ἐποχή, ὑπενθυμίζοντας ὅτι ἡ ἁγιότητα δὲν ἀποτελεῖ προνόμιο λίγων, ἀλλὰ κλήση ὅλων τῶν πιστῶν.

Ἡ κορύφωση αὐτῆς τῆς πορείας πραγματοποιεῖται κατὰ τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα, ὅπου ὁ πιστὸς συνοδοιπορεῖ μὲ τὸν Χριστὸ ἀπὸ τὸν Μυστικὸ Δεῖπνο ἕως τὴ Σταύρωση καὶ τὴν Ταφή Του. Ἡ νύχτα τῆς Ἀναστάσεως ἀποτελεῖ τὸ ἀποκορύφωμα ὄχι μόνο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ἀλλὰ ὁλόκληρης τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως μεταβάλλει τὴν ἀνθρώπινη ἱστορία, καταργεῖ τὸ κράτος τοῦ θανάτου καὶ θεμελιώνει τὴ νέα ζωὴ ἐν Χριστῷ.

Ἡ λειτουργικὴ σοφία τῆς Ἐκκλησίας, ὅμως, δὲν σταματᾶ στὴν ἑορτὴ τοῦ Πάσχα. Ὅπως ἡ Ἀνάσταση προετοιμάστηκε ἀπὸ τὸ Τριῴδιο καὶ τὴ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἔτσι καὶ ἡ ἐμπειρία τῆς Ἀναστάσεως ἀναπτύσσεται καὶ ἑρμηνεύεται μέσα ἀπὸ τὴν περίοδο τοῦ Πεντηκοσταρίου, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ τοὺς πιστοὺς μέχρι τὴν Πεντηκοστή. Παρατηρεῖται μάλιστα μία ἀξιοσημείωτη ἀντιστοιχία ἀνάμεσα στὶς δύο αὐτὲς μεγάλες λειτουργικὲς περιόδους.

Οἱ πρῶτες Κυριακὲς τοῦ Πεντηκοσταρίου περιστρέφονται γύρω ἀπὸ τὰ πρόσωπα ποὺ διαδραμάτισαν καθοριστικὸ ρόλο στὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως. Ἡ Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ ἀναδεικνύει τὸν φόβο καὶ τὴ δυσπιστία τῶν μαθητῶν, ἀλλὰ συγχρόνως τὴ βεβαίωση τῆς Ἀναστάσεως μέσα ἀπὸ τὴν προσωπικὴ συνάντηση μὲ τὸν Ἀναστημένο Κύριο. Ἡ πίστη τῆς Ἐκκλησίας δὲν στηρίζεται σὲ ἀφηρημένες ἰδέες, ἀλλὰ στὴ μαρτυρία ἐκείνων ποὺ εἶδαν καὶ συνάντησαν τὸν Ἀναστάντα Χριστό.

Ἡ Κυριακὴ τῶν Μυροφόρων παρουσιάζει τὴ μαρτυρία τῶν γυναικῶν ποὺ πρῶτες ἔγιναν κήρυκες τῆς Ἀναστάσεως, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴ θαρραλέα στάση τοῦ Ἰωσὴφ ἀπὸ τὴν Ἀριμαθαία καὶ τοῦ Νικοδήμου, οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβαν τὴν ταφὴ τοῦ Κυρίου. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ ἀναδεικνύονται ὡς παραδείγματα γενναιότητας, ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως, ἰδίως σὲ μία στιγμὴ ὅπου οἱ περισσότεροι μαθητὲς βρίσκονταν ἀκόμη κυριευμένοι ἀπὸ φόβο.

Τὸ μέσον τοῦ Πεντηκοσταρίου σημα-

Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν».[1] Συνεπῶς, ὁλόκληρη ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας κινεῖται πρὸς τὸ γεγονὸς τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀντλεῖ ἀπὸ αὐτὸ τὴ ζωοποιό της δύναμη.

Ἡ Ἐκκλησία, μὲ ἰδιαίτερη παιδαγωγικὴ σοφία, δὲν ὁδηγεῖ τοὺς πιστοὺς στὴν πασχάλια ἐμπειρία αἰφνιδιαστικά. Ἀντιθέτως, ἔχει διαμορφώσει μία μακρὰ περίοδο προετοιμασίας, ἡ ὁποία ἀρχίζει μὲ τὸ Τριώδιο. Ἡ περίοδος αὐτὴ ἀποτελεῖ τὴν πνευματικὴ εἰσαγωγὴ στὴ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ καὶ ἀποσκοπεῖ στὴ σταδιακὴ ἀφύπνιση τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ εὐαγγελικὲς περικοπὲς τῶν προπαρασκευαστικῶν Κυριακῶν –τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, τοῦ Ἀσώτου Υἱοῦ, τῆς Ἀπόκρεω καὶ τῆς Τυρινῆς– παρουσιάζουν τὶς θεμελιώδεις προϋποθέσεις τῆς μετανοίας, τῆς ταπεινώσεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς συγχωρήσεως. Ἡ Ἐκκλησία προετοιμάζει τὸν ἄνθρωπο νὰ εἰσέλθει στὸν ἀγῶνα τῆς ἀσκήσεως ὄχι ὡς ἐξωτερικὴ ὑποχρέωση, ἀλλὰ ὡς ἐλεύθερη πορεία ἐπιστροφῆς πρὸς τὸν Θεό.

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστὴ ἀποτελεῖ τὴ σημαντικότερη περίοδο πνευματικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους. Ἡ νηστεία, ἡ προσευχή, ἡ μετάνοια καὶ ἡ ἐλεημοσύνη δὲν ἀντιμετωπίζονται ὡς αὐτοσκοπός, ἀλλὰ ὡς μέσον θεραπείας τοῦ ἀνθρώπου καὶ προετοιμασίας γιὰ τὴ συνάντηση μὲ τὸν Ἀναστάντα Χριστό. Ὁ λειτουργικὸς χρόνος τῆς Σαρακοστῆς ἀποκαλύπτει μία ἀξιοθαύμαστη θεολογικὴ διάρθρωση, καθὼς οἱ ἕξι Κυριακές της ὀργανώνονται σὲ δύο μεγάλες ἑνότητες, ποὺ ἐκφράζουν τὴ δογματικὴ καὶ τὴν πρακτικὴ διάσταση τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.

Οἱ τρεῖς πρῶτες Κυριακὲς ἐπικεντρώνονται πρωτίστως στὴ διαφύλαξη τῆς ὀρθόδοξης πίστεως. Ἡ Κυριακὴ τῆς Ὀρθοδοξίας ἑορτάζει τὸν θρίαμβο τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι στὴν εἰκονομαχία καὶ γενικότερα ἀπέναντι σὲ κάθε αἵρεση, ὑπογραμμίζοντας ὅτι ἡ ἀλήθεια τῆς πίστεως ἀποτελεῖ προϋπόθεση τῆς σωτηρίας. Ἡ δεύτερη Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη στὸν Ἅγιο Γρηγόριο Παλαμᾶ, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε θεολογικὰ τὴν ἐμπειρία τῆς ἀκτίστου θείας χάριτος καὶ ὑπερασπίστηκε τὴ δυνατότητα τοῦ ἀνθρώπου νὰ μετέχει πραγματικὰ στὴ ζωὴ τοῦ Θεοῦ. Στὸ μέσον τῆς περιόδου δεσπόζει ἡ Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, ὅπου ὁ Τίμιος Σταυρὸς προβάλλεται ὡς σημεῖο ἐνισχύσεως τῶν πιστῶν στὸν πνευματικό τους ἀγῶνα. Ὁ Σταυρὸς δὲν ἀποτελεῖ σύμβολο ἥττας, ἀλλὰ ἤδη προαναγγέλλει τὴ δόξα τῆς Ἀναστάσεως· μέσα ἀπὸ τὴ θυσία ἀποκαλύπτεται ἡ νίκη τῆς ζωῆς ἐπὶ τοῦ θανάτου.

Οἱ τρεῖς ἑπόμενες Κυριακὲς μεταφέρουν τὸ βάρος ἀπὸ τὴ δογματικὴ ἀλήθεια στὴν ἔμπρακτη ἐφαρμογὴ τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ Κυριακὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, συγγραφέα τῆς περίφημης *Κλίμακος*, προβάλλει τὴν ἀδιάκοπη πνευματικὴ ἄνοδο τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεὸ μέσα ἀπὸ τὸν

1 Α΄ Κορ. 15,17.

Ἡ πορεία πρὸς τὸ Πάσχα καὶ ἀπὸ τὸ Πάσχα στὴν Πεντηκοστή: ἡ λειτουργικὴ καὶ θεολογικὴ ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας

Ἀρχιμανδρίτης Ἄνθιμος Κωσταράκης
Πρωτοσύγκελλος

Τοιχογραφία τῆς Καθόδου τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἅδη, ἀπὸ τὴ Μονὴ τῆς Χώρας, στὴν Κωνσταντινούπολη. Πηγὴ τοιχογραφίας καὶ λεζάντας: el.wikipedia.org· φωτογραφία: José Luiz Bernardes Ribeiro.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα ἀποτελεῖ τὸ κέντρο τῆς ὀρθόδοξης πίστεως, τῆς λειτουργικῆς ζωῆς καὶ τῆς θεολογικῆς αὐτοσυνειδησίας τῆς Ἐκκλησίας. Δὲν πρόκειται ἁπλῶς γιὰ τὴν κορυφαία ἑορτὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους, ἀλλὰ γιὰ τὸ θεμελιῶδες γεγονὸς ἐπάνω στὸ ὁποῖο οἰκοδομεῖται ὁλόκληρο τὸ μυστήριο τῆς σωτηρίας. Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ δὲν συνιστᾶ μόνο τὴ νίκη ἐπὶ τοῦ θανάτου, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπαρχὴ τῆς νέας κτίσεως, τὴν ἀνακαίνιση τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν ἀποκάλυψη τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ μέσα στὴν ἱστορία. Ὅπως διακηρύσσει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος, «εἰ δὲ